

се најкасније у року од шест мјесеци од дана ступања на снагу овог закона.

Члан 75.

(Прелазна класификација виноградарско-географских јединица према виноградарским климатским зонама)

- (1) До усвајања прописа за спровођење из члана 8. става (9) овог закона постојеће виноградарско-географске јединице у БиХ припадају виноградарским климатским зонама како слиједи:
 - а) Виноградарска климатска зона Б обухвата:
 - 1) Мајевичко виногорје;
 - 2) Укринско виногорје; и
 - 3) Козарачко виногорје.
 - б) Виноградарска климатска зона Ц I обухвата:
 - 1) Јабланичко виногорје;
 - ц) Виноградарска климатска зона Ц II обухвата:
 - 1) Лиштитчко виногорје; и
 - д) Виноградарска климатска зона Ц III обухвата:
 - 1) Мостарско виногорје.
- (2) Разврставање виноградарско-географских јединица у одређене виноградарске климатске зоне из става (1) овог члана ревидира се доношењем подзаконског прописа о успостављању нове виноградарске рејонизације БиХ, из члана 8. става (9) овог закона и члана 73. става (2) овог закона.

Члан 76.

(Прелазно коришћење традиционалних израза за декларисани квалитет вина)

- (1) Изузетно од одредаба чл. 36. и 37. овог закона, до успостављања система заштите ознака поријекла и ознака географског поријекла из Другог дијела, Главе II, одјела А и Б, и система за заштиту традиционалних израза у сектору винарства према одредбама Другог дијела, Главе II, Одјела Ц, изразима: "регионално вино" или "regionalno vino" (алт. "стоно вино", "stolno vino", "stono vino"); "квалитетно вино" или "kvalitetno vino" и "врхунско вино" или "vrhunsko vino" из члана 37. ст. (2) и (3), тач. а) и б) овог закона се као уобичајеним изразима за декларисани квалитет вина могу означавати вина произведена у БиХ која се стављају на тржиште у БиХ или се извозе.
- (2) Изрази из става (1) овог члана током прелазног периода из истог става могу да буду праћени изразима као што су "са географском ознаком", "са заштићеном географском ознаком", "са географским поријеклом", "са заштићеним географским поријеклом" или сличним изразима.
- (3) Током прелазног периода из става (1) овог члана, вина увезена у БиХ означена изразима из ст. (1) и (2) овог члана могу се ставити на тржиште у БиХ под условом да њихова пратећа документација и спроведене провере показују да она испуњавају захтјеве за производњу и стављање на тржиште вина с тим изразима у БиХ.

Члан 77.

(Лабораторије за физичко-хемијске анализе)

До овлашћења лабораторија у складу с одредбама члана 60. овог закона, физичко-хемијске анализе према одредбама овог закона настављају да обављају лабораторије до сада овлашћене од надлежних институција ентитета и Брчко Дистрикта БиХ.

Члан 78.

(Престанак важења)

Даном почетка примјене овог закона престаје да важи Закон о вину, ракији и другим производима од грожђа и вина ("Службени гласник БиХ", број 25/08).

Члан 79.

(Ступање на снагу и почетак примјене)

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ", а примјењује се након истека рока од годину дана од његовог ступања на снагу.

Број 01,02-02-1-1862/23

30. августа 2023. године

Сарајево

Председавајући
Представничког дома
Парламентарне скупштине
БиХ

Маринко Чавара, с. р.

Председавајући
Дома народа

Парламентарне скупштине
БиХ

Др Никола Шпирић, с. р.

Na osnovu čl. III. 1. b) i IV. 4. a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine, na 6. hitnoj sjednici Predstavničkog doma, održanoj 28. augusta 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. augusta 2023. godine, usvojila je

ZAKON O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA VINA U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI - OPĆE ODREDBE

Члан 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim zakonom utvrđuju se principi organizacije tržišta vina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), odnosno odredbe o: proizvodnji grožđa i vina potrebne za organizaciju tržišta vina; oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u sektoru vinarstva; označavanju, prezentaciji i reklamiranju proizvoda sektora vinarstva; stavljanju proizvoda sektora vinarstva na tržište; nadzoru i kontrolama proizvodnih potencijala i tržišta proizvoda sektora vinarstva te tržišno relevantne odredbe o organskim vinima, aromatiziranim vinskim proizvodima i voćnim vinima.
- (2) Ovim zakonom preuzimaju se odredbe: Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća od 17. decembra 2013. o uspostavljanju zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju van snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 sa svim izmjenama i dopunama zaključno s Uredbom (EU) 2021/2117 Evropskog parlamenta i Vijeća od 2. decembra 2021. Deleagirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 od 11. decembra 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obaveznih izvjava, obavještenja i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Evropskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju van snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Deleagirane uredbe Komisije (EU) 2015/560.
- (3) Navođenje odredbi uredbi iz stava (2) ovog člana vrši se isključivo u svrhu praćenja i informiranja o preuzimanju pravne tečevine EU u zakonodavstvo BiH.

Član 2.
(Definicije)

- (1) Za potrebe ovog zakona određeni izrazi imaju sljedeća značenja:
- a) **vinogradarski proizvodni potencijal u BiH** ukupna je površina postojećih vinograda za proizvodnju vinskog grožđa u BiH;
 - b) **vinograd** je kontinuirana zemljišna površina, zasađena vinovom lozom koja je namijenjena ili komercijalnoj proizvodnji proizvoda sektora vinarstva ili se, pod propisanim uslovima, koristi za eksperimentalnu ili rasadničku proizvodnju;
 - c) **vinogradar** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čije se imanje s jednim ili više vinograda nalazi na teritoriji BiH;
 - d) **proizvođač grožđa** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ubire grožđe s ciljem njegove prodaje drugim licima za proizvodnju proizvoda sektora vinarstva ili koji prerađuje ubrano grožđe u proizvode sektora vinarstva na svom posjedu ili koji ih u svoje ime daje na preradu drugim licima, sve s komercijalnom svrhom;
 - e) **ampelotehničke operacije** su operacije koje se tokom vegetacijske godine izvode na vinovoj lozi s ciljem održavanja njene vitalnosti, poboljšanja rodnosti ili poboljšanja kvaliteta grožđa;
 - f) **sadnja** je trajno zasađivanje vinove loze ili dijelova biljaka vinove loze, bilo kalemljenih ili ne, radi proizvodnje grožđa ili uspostavljanja loznog rasadnika;
 - g) **prekalemljivanje** je kalemljenje na vinovoj lozi koja je već kalemljena;
 - h) **krčenje** je potpuno uklanjanje svih čokota vinove loze s površine zasađene vinovom lozom;
 - i) **svježe grožđe** su zreli ili blago prezreli plodovi vinove loze koji se koriste za proizvodnju vina, a koji se mogu muljati ili cijediti upotrebom uobičajene vinarijske opreme i u kojima se može odvijati spontana alkoholna fermentacija;
 - j) **groždani mošt** označava sljedeće kategorije proizvoda: groždani mošt, djelimično fermentirani groždani mošt, djelimično fermentirani groždani mošt ekstrahiran iz prosušenog grožđa, koncentrirani groždani mošt i prečišćeni koncentrirani groždani mošt koji po svom značenju odgovaraju zahtjevima za ove proizvode utvrđenim u ovom zakonu ili u podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - k) **svježi groždani mošt s fermentacijom zaustavljenom dodavanjem alkohola** je proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 12% vol. i ne veću od 15% vol. i koji je dobiven tako što je u nefermentirani mošt prirodne alkoholne jačine najmanje 8,5% vol. iz grožđa sorti vinove loze priznatih u skladu s ovim zakonom dodat bilo neutralni bilo alkohol vinskog porijekla, uključujući alkohol dobiven destilacijom prosušenog grožđa, čija stvarna alkoholna jačina nije manja od 96% vol. ili dodavanjem neprečišćenog destilata vina alkoholne jačine ne manje od 52% vol. i ne više od 80% vol.;
 - l) **groždani sok** je nefermentirani ili fermentabilan tečni proizvod dobiven odgovarajućim tretmanima koji ga čine pogodnim za konzumiranje u stanju u kakvom je; može biti dobiven od svježeg grožđa ili od groždanog mošta ili rekonstituiranjem; ako je dobiven rekonstituiranjem, za rekonstituciju se koristi koncentrirani groždani mošt ili koncentrirani groždani sok; dozvoljena stvarna alkoholna jačina groždanog soka je do 1% vol.;
 - m) **koncentrirani groždani sok** je nekaramelizirani groždani sok dobiven djelimičnom dehidratacijom groždanog soka bilo kojim dozvoljenim postupcima, osim direktnog zagrijavanja, tako da refraktometrijski očitani sadržaj suhe materije pri temperaturi od 20°C nije manji od 50,9%; dozvoljena stvarna alkoholna jačina koncentriranog groždanog soka je do 1% vol.;
 - n) **vinski proizvodi** su proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) tač. a) do p) ovog zakona;
 - o) **kuve (cuvée)** je groždani mošt, vino ili smjesa mošta i/vina različitih karakteristika namijenjena za proizvodnju posebnih tipova pjenušavih vina;
 - p) **vino pojačano za destilaciju** je proizvod koji: ima stvarnu alkoholnu jačinu ne manju od 18% vol. i ne veću od 24% vol. koji je dobiven isključivo dodavanjem neprečišćenog vinskog destilata stvarne alkoholne jačine ne veće od 86% vol. u vino bez neprevrelog šećera i u kojem sadržaj isparljivih kiselina nije veći od 1,5 g/l, izraženo kao sirćetna kiselina;
 - r) **vinski talog** su ostaci koji se nakupljaju u vinskim sudovima s vinom nakon fermentacije, tokom čuvanja vina ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana; ostaci dobiveni nakon filtriranja ili centrifugiranja vina; ostaci koji se nakupljaju u sudovima s čuvanim grožđanim moštom ili nakon dozvoljenih enoloških tretmana groždanog mošta ili ostaci nakon filtriranja ili centrifugiranja groždanog mošta;
 - s) **groždana komina** su nefermentirani ili fermentirani ostaci nakon cijedenja svježeg grožđa ili izmuljanog svježeg grožđa;
 - t) **piket (piquette)** je proizvod dobiven fermentacijom netretirane komine macerirane u vodi ili ispiranjem fermentirane komine vodom;
 - u) **nusproizvod** je fermentirano izmuljano grožđe, groždana komina ili vinski talog nastao kao zaostatak u proizvodnji vina ili bilo kojoj drugoj preradi grožđa;
 - v) **proizvođač vina** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji sam prerađuje svježe grožđe, groždani mošt ili mlado vino u fermentaciji u vino ili mošt s komercijalnom svrhom ili daje da se ova prerada izvrši u njegovo ime;
 - z) **prerađivač vina** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji ili u čije ime se vrši prerada vina čiji rezultati mogu biti: vino, likersko vino, pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, gazirano pjenušavo i polupjenušavo (biser) vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
 - aa) **destiler** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, koji proizvodi više od 20 litara apsolutnog alkohola godišnje iz vinskih nusproizvoda ili vina, s njihovim značenjem u smislu odredbi ovog zakona;
 - bb) **punjenje** je stavljanje vina kao finalnog proizvoda s komercijalnom svrhom u pakovanja zapremine manje od 60 litara;
 - cc) **punilac** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili

- njenih članova, koji puni vino ili daje da se punjenje izvrši u njegovo ime;
- dd) **stavljanje na tržište** je držanje ili izlaganje na prodaju, oglašavanje i nudičenje na prodaju, isporuka ili bilo koji drugi način prodaje, kao i direktna prodaja krajnjim potrošačima;
- ee) **trgovac** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, osim trgovca u maloprodaji, koji drži vinske proizvode u komercijalne svrhe ili je uključen u trgovinu ovim proizvodima, a koji ih pri ovom može i puniti, ali ne i destilirati;
- ff) **trgovac u maloprodaji** je fizičko ili pravno lice ili grupa fizičkih ili pravnih lica, bez obzira na legalni status grupe ili njenih članova, čija poslovna aktivnost uključuje prodaju vina i mošta direktno potrošačima u malim količinama utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, prema pravilima trgovine i distribucije, isključujući lica koja koriste skladišne vinske podrumne ili objekte za punjenje vina u velikim količinama i lica koja u trgovinskom prometu transportuju vina u rinfuzi;
- gg) **vinska godina** je period od 1. augusta tekuće do 31. jula naredne godine;
- hh) **voćno vino** je piće dobiveno potpunom ili djelimičnom alkoholnom fermentacijom soka ili pulpe od svježeg i za preradu u voćno vino pogodnog koštičavog, jezgrastog, jagodičastog, bobičastog ili ostalog voća, osim grožđa, i koje ima minimalnu prirodnu volumnu alkoholnu jačinu od 1,2 vol.;
- ii) **aromatizirani vinski proizvodi podrazumijevaju:** aromatizirana vina, aromatizirana pića na bazi vina i aromatizirane koktele od vina dobivene od proizvoda grožđa (isključujući: groždani mošt u fermentaciji dobiven od prosušenog grožđa, koncentrirani groždani mošt, prečišćeni koncentrirani groždani mošt, vino od prosušenog grožđa, vino od prezrelog grožđa i vinsko sirće) koji ispunjavaju odredbe za ove proizvode utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
- jj) **stvarna zapreminska alkoholna jačina** je broj zapreminskih jedinica čistog alkohola koje se pri temperaturi od 20(C nalaze u 100 zapreminskih jedinica proizvoda;
- kk) **potencijalna zapreminska alkoholna jačina** je broj zapreminskih jedinica čistog alkohola pri 20(C koja bi mogla nastati potpunom fermentacijom šećera koji se nalazi u 100 zapreminskih jedinica proizvoda pri istoj temperaturi;
- ll) **ukupna zapreminska alkoholna jačina** je zbir stvarne i potencijalne volumne alkoholne jačine;
- mm) **prirodna zapreminska alkoholna jačina** je ukupna zapreminska alkoholna jačina proizvoda prije bilo kakvog pojačavanja; i
- nn) **superanaliza** je laboratorijska analiza koja se provodi na poseban zahtjev, uz stručno tumačenje i komentar rezultata analize.
- (2) Izrazi koji su radi preglednosti dati u jednom gramatičkom rodu u ovom zakonu bez diskriminacije se odnose i na muški i na ženski rod.
- b) mlado vino u fermentaciji;
- c) likersko vino;
- d) pjenušavo vino;
- e) kvalitetno pjenušavo vino;
- f) kvalitetno aromatično pjenušavo vino;
- g) gazirano pjenušavo vino;
- h) polupjenušavo (biser) vino;
- i) gazirano polupjenušavo (biser) vino;
- j) groždani mošt;
- k) groždani mošt u fermentaciji;
- l) groždani mošt u fermentaciji ekstrahiran iz prosušenog grožđa;
- m) koncentrirani groždani mošt;
- n) prečišćeni koncentrirani groždani mošt;
- o) vino od prosušenog grožđa;
- p) vino od prezrelog grožđa; i
- r) vinsko sirće.
- (2) Kategorije proizvoda iz stava (1) tač. a), d), e), f), g), h) i i) ovog člana mogu biti podvrgnute potpunoj ili djelimičnoj dealkoholizaciji nakon što u potpunosti postignu svoja svojstva utvrđena podzakonskim propisom iz stava (3) ovog člana.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom definiše kategorije proizvoda sektora vinarstva navedene u stavu (1) ovog člana.

Član 4.

(Korištenje izraza "vino")

Za potrebe odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, izraz "vino", ako drugačije nije posebno naglašeno, uključuje sljedeće kategorije proizvoda sektora vinarstva: vino, mlado vino u fermentaciji, likersko vino, pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino, kvalitetno aromatično pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, polupjenušavo (biser) vino, gazirano polupjenušavo (biser) vino, vino od prosušenog grožđa i vino od prezrelog grožđa, pod uslovom da ovi izrazi u svojoj primjeni i značenju ispunjavaju zahtjeve utvrđene u članu 3. ovog zakona.

Član 5.

(Proizvodi sektora vinarstva)

Sektor vinarstva obuhvata sljedeće proizvode:

- a) groždani sok (uključujući groždani mošt), tarifna oznaka (u daljnjem tekstu: TO): 2009 61, 2009 69;
- b) ostali groždani mošt, osim groždanog mošta u fermentaciji ili s fermentacijom zaustavljenom bez dodavanja alkohola (TO brojevi: 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98);
- c) vino od svježeg grožđa, uključujući vina pojačana alkoholom; groždani mošt, osim mošta iz tarifnog broja 2009, isključujući drugi groždani mošt iz TO podbrojeva 2204 30 92, 2204 30 94, 2204 30 96 i 2204 30 98 (TO broj: ex 2204);
- d) svježe grožđe, osim stonog grožđa (TO broj: 0806 10 90);
- e) vinsko sirće (TO brojevi: 2209 00 11, 2209 00 19);
- f) piket (TO broj: 2206 00 10);
- g) vinski talog (TO broj: 2307 00 11 i 2307 00 19);
- h) groždanu kominu (TO broj: 2308 00 11 i 2308 00 19); i
- i) drugo dealkoholizirano vino čija alkoholna jačina ne prelazi 0,5% vol. (TO broj: ex 2202 99 19).

Član 6.

(Nadležne institucije)

- (1) Sektor vinarstva obuhvata sljedeće kategorije proizvoda s nazivima ovdje navedenim:
- a) vino;
- (1) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva vanjske trgovine i ekonomskih odnosa BiH (u daljnjem tekstu: Ministarstvo), usvaja podzakonske akte u vezi s ovim

- zakonom i obavlja druge funkcije na način propisan važećim zakonskim odredbama.
- (2) Vijeće ministara BiH sve podzakonske akte iz stava (1) ovog člana donosi u saradnji i uz mišljenje nadležnih institucija entiteta i Brčko Distrikta BiH, te u skladu sa Zakonom o upravi ("Službeni glasnik BiH", br. 32/02, 102/09 i 72/17), uz prethodno pribavljena mišljenja nadležnih organa uprave, stalnih tijela Vijeća ministara BiH i stručnih institucija i nakon provođenja postupka javnih konsultacija, ako je to značajno za definiranje određenih pitanja.
 - (3) Ministarstvo je nadležno za donošenje akata u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih akata iz st. (1) i (2) ovog člana. Ministarstvo obavlja poslove u vezi sa zastupanjem BiH u pitanjima sektora vinarstva prema međunarodnim tijelima, sve u skladu sa svojim nadležnostima i u saradnji s nadležnim organima entiteta i Brčko Distrikta BiH.
 - (4) Federalno ministarstvo poljoprivrede, vodoprivrede i šumarstva, Ministarstvo poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede Republike Srpske, Odjeljenje za poljoprivredu, šumarstvo i vodoprivredu Brčko Distrikta BiH, nadležna kantonalna ministarstva i jedinice lokalne samouprave (u daljnjem tekstu: nadležne institucije) ovlašteni su za provođenje odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona u okvirima svojih nadležnosti.
 - (5) Inspekcijски nadzor nad provođenjem odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona provode inspekcijска tijela, u skladu s njihovim nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspekcijama i u skladu s relevantnim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
 - (6) Analitičke, stručne i administrativne poslove za vinogradarstvo i vinarstvo, utvrđene ovim zakonom i na osnovu podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, obavljaju ovlaštene organizacije.
 - (7) Ministarstvo propisuje analitičke, stručne i administrativne poslove i uslove u pogledu stručnih, prostornih i tehničkih kvalifikacija i druge uslove za obavljanje zadataka ovlaštenih organizacija.
 - (4) Vinogradarska regija je najveća vinogradarsko-geografska jedinica koja predstavlja geografsko područje sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima koji, zajedno s agrobiološkim faktorima, utiču na osnovna kvalitativna svojstva grožđa, groždanog mošta i vina proizvedenih na tom području.
 - (5) Vinogradarska podregija je manja vinogradarsko-geografska jedinica u okvirima vinogradarske regije sa sličnim klimatskim i pedološkim uslovima, sličnim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, groždanog mošta i vina s obilježjima specifičnim za podregiju.
 - (6) Vinogorje je osnovna vinogradarsko-geografska jedinica u okviru podregije ili regije koja predstavlja uže područje s vrlo ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, ujednačenim sortimentom vinove loze i drugim agrobiološkim faktorima koji omogućavaju proizvodnju grožđa, groždanog mošta i vina sa svojstvima karakterističnim za vinogorje.
 - (7) Vinogradarski lokalitet je geografski ograničen dio vinogorja sa izrazito povoljnim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koja se po svom kvalitetu razlikuju od vina proizvedenih u drugim dijelovima istog vinogorja.
 - (8) Vinogradarska oaza je površinom malo geografski ograničeno vinogradarsko područje s povoljnim i ujednačenim klimatskim i pedološkim uslovima, uključujući i uslove nadmorske visine, ekspozicije terena i specifičnog sortimenta vinove loze, koji omogućavaju proizvodnju grožđa, mošta i vina koji po svojim karakteristikama odgovaraju grožđu, moštu i vinu proizvedenim u najbližem vinogorju, ali koje se direktno ne graniči s ovim vinogorjem.
 - (9) Vijeće ministara BiH donosi poseban podzakonski propis o demarkaciji vinogradarsko-geografskih jedinica u BiH navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana, s njihovim jedinstvenim nazivima, uslovima za imenovanje i demarkaciju vinogradarsko-geografskih jedinica manjih od vinogorja ili izvan vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana i drugim okvirnim elementima za uređenje proizvodnje vinskog grožđa u njima.
 - (10) Utvrđivanje granica vinogradarsko-geografskih jedinica navedenih u st. (4), (5) i (6) ovog člana i posljedično donošenje pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana mora biti izvršeno u skladu s jedinstvenom metodologijom primijenjenom u stručnoj studiji o rejonizaciji vinogradarstva u BiH, izrađenoj u skladu s međunarodno prihvaćenim standardima i ekspertizom.
 - (11) Vinogradarski lokalitet unutar vinogorja naveden u stavu (7) ovog člana i vinogradarsku oazu navedenu u stavu (8) ovog člana mogu predložiti i definirati podnosioci zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona. Na bazi podnesene dokumentacije, Ministarstvo razmatra, odobrava ili odbacuje prijedlog za uspostavljanje vinogradarskog lokaliteta ili vinogradarske oaze. Ako su odobreni, vinogradarski lokalitet ili oaza moraju biti jedinstveno imenovani, demarkirani i okarakterizirani kroz dopune pravilnika navedenog u stavu (9) ovog člana.

DIO DRUGI - ODREDBE O PROIZVODNJI I TRŽIŠTU

POGLAVLJE I. PROIZVODNJA

Odjeljak A - Proizvodnja grožđa

Član 7.

(Proizvodnja grožđa)

Proizvodnja grožđa uključuje sve agrotehničke i ampelotehničke operacije u vinogradu, uključujući berbu grožđa.

Član 8.

(Područja za proizvodnju grožđa)

- (1) Prema prirodnim uslovima, područja za uzgoj vinove loze geografski se dijele na vinogradarske klimatske zone i vinogradarsko-geografske jedinice.
- (2) Vinogradarska klimatska zona je područje s vinogradarskom proizvodnjom u kojem vladaju slični klimatski uslovi i za koje se ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona propisuju posebne enološke prakse. Vinogradarske klimatske zone su: A, B, C I., C II. i C III.
- (3) Vinogradarsko-geografske jedinice u BiH su:
 - a) vinogradarske regije;
 - b) vinogradarske podregije;
 - c) vinogorja; i
 - d) vinogradarski lokaliteti.

Član 9.

(Historijski vinogradarski položaj)

- (1) Historijski vinogradarski položaj je vinograd s posebnim historijskim i pejzažnim vrijednostima i koji se kao takav upisuje u vinogradarsko-vinarski registar.

- (2) Na osnovu zahtjeva za zaštitu historijskog vinogradarskog položaja, koji sadrži i mišljenje Ministarstva nadležnog za kulturno-historijsku baštinu, nadležna institucija entiteta ili Brčko Distrikta BiH ili od nje ovlaštena uprava ili tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra navedenog u članu 51. ovog zakona u registru posebno razgraničava i vodi vinograd naveden u stavu (1) ovog člana.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, svaka za svoju teritoriju, donosi poseban propis s detaljnim odredbama o promociji i zaštiti historijskih vinogradarskih položaja.

Član 10.

(Sorte vinove loze)

- (1) U BiH se proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu proizvoditi samo od grožđa sorti vinove loze koje se kao priznate vode u skladu s odredbama stava (2) ovog člana.
- (2) Vijeće ministara BiH donosi i, po potrebi, ažurira poseban propis s Listom priznatih vinskih sorti vinove loze u BiH.
- (3) Do donošenja propisa navedenog u stavu (2) ovog člana, u BiH se mogu gajiti vinske sorte vinove loze koje se nalaze na Sortnoj listi BiH.
- (4) Kao priznate u BiH mogu se voditi samo sorte vinove loze koje ispunjavaju sljedeće uslove:
- sorta pripada vrsti *Vitis vinifera* L. ili je nastala ukrštanjem između vrste *Vitis vinifera* L. i drugih vrsta roda *Vitis*; i
 - sorta nije jedna od sljedećih: Noah, Othello, Isabelle, Jacquez, Clinton i Herbemont.
- (5) Kada se sorta vinove loze izbriše s liste navedene u stavu (2) ovog člana, ona se mora iskrčiti u roku od 15 godina od godine njenog brisanja s Liste priznatih sorti.
- (6) Izuzetno, sadnja, presađivanje ili kalemljenje sorti koje nisu na Listi priznatih sorti navedenoj u stavu (2) ovog člana može se odobriti za naučne, istraživačke i eksperimentalne svrhe. Ovo svojim propisima uređuju nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona.
- (7) Površine zasađene vinskim sortama vinove loze s namjenom proizvodnje vina u suprotnosti s odredbama st. (2), (3) i (4) ovog člana moraju se iskrčiti. Međutim, obavezi krčenja ne podliježu površine vinograda iz kojih se proizvedeno grožđe koristi isključivo za proizvodnju vina koje se konzumira samo u domaćinstvu proizvođača. Obavezi krčenja ne podliježu ni površine zasađene sortama vinove loze u suprotnosti s odredbama st. (2), (3) i (4) ovog člana s kojih se grožđe ne koristi za proizvodnju vina, nego u druge svrhe.
- (8) Proizvodi dobiveni od grožđa sorti vinove loze s Liste priznatih sorti navedeni u ovom članu, ali koji ne ispunjavaju uslove za svrstavanje u jednu od kategorija proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona, mogu se koristiti samo za potrošnju u domaćinstvu proizvođača, za proizvodnju vinskog sirćeta ili za destilaciju.

Odjeljak B - Proizvodnja mošta i vina

Član 11.

(Proizvodnja mošta i vina)

Proizvodnja mošta i vina uključuje transport i preuzimanje grožđa, preradu grožđa, tehnološke procese u proizvodnji mošta i vina, zaključno sa skladištenjem.

Član 12.

(Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva)

- (1) Na proizvode sektora vinarstva primjenjuju se nazivi, definicije i prodajni opisi u skladu s odredbama člana 3. ovog zakona.
- (2) Nazivi, definicije i prodajni opisi proizvoda sektora vinarstva mogu se u BiH koristiti samo prilikom stavljanja

na tržište proizvoda koji odgovaraju zahtjevima za svakog od njih utvrđenim u članu 3. ovog zakona.

- (3) Svaka zabuna s proizvodima koji odgovaraju odredbama člana 3. ovog zakona mora se izbjegavati.
- (4) Vijeće ministara BiH, po potrebi, donosi podzakonske propise u vezi s daljnjim klasifikacijama i modifikacijama, izuzecima ili odstupanjima od definicija i naziva i prodajnih opisa iz člana 3. ovog zakona. Ove klasifikacije i moguće modifikacije, izuzeci ili odstupanja moraju biti striktno ograničeni na potvrđene potrebe proizašle iz potrošačkih zahtjeva, tehničkog napretka ili proizvođačkih inovacija.

Član 13.

(Enološke prakse)

- (1) U proizvodnji i čuvanju proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona mogu biti korištene samo enološke prakse dozvoljene odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (2) Odredbe stava (1) ovog člana ne odnose se na:
- groždani sok i koncentrirani groždani sok; i
 - groždani mošt i koncentrirani groždani mošt namijenjen za proizvodnju groždanog soka.
- (3) Dozvoljeni enološki postupci mogu se koristiti samo za osiguranje potrebnih uslova za vinifikaciju, adekvatno čuvanje i potrebnu finalizaciju proizvoda.
- (4) Proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) ovog zakona ne mogu se staviti na tržište u BiH ako:
- su podvrgnuti enološkim praksama koje nisu odobrene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - ne odgovaraju zahtjevima odredbi u pogledu pojačavanja, te povećanja ili smanjenja kiselosti; ili
 - su proizvedeni u suprotnosti s odredbama člana 14. ovog zakona.
- (5) Proizvodi sektora vinarstva koji su proizvedeni u suprotnosti s odredbama stava (4) ovog člana ne mogu se staviti na tržište i moraju biti uništeni. Izuzetno, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, na zahtjev vlasnika proizvoda, mogu odobriti upotrebu nekih od ovih proizvoda za destiliranje, proizvodnju vinskog sirćeta ili u industrijske svrhe, u skladu s odredbama propisa iz stava (6) ovog člana.
- (6) S ciljem osiguranja pravilnog postupanja s proizvodima sektora vinarstva koji se ne mogu staviti na tržište, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona donose podzakonski propis s odredbama o pravilima i procedurama navedenim u stavu (5) ovog člana, u vezi s povlačenjem s tržišta ili uništavanja proizvoda sektora vinarstva koji ne ispunjavaju zahtjeve u pogledu dozvoljenih enoloških praksi, uključujući i karakterizaciju proizvoda koji se mogu uputiti na destiliranje, proizvodnju sirćeta ili za industrijske potrebe.
- (7) Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o enološkim praksama i sredstvima kojima se reguliraju:
- supstance ili njihovi sastojci čija je upotreba dozvoljena u proizvodnji, uključujući količinska ograničenja, čistoću i identifikaciju supstanci;
 - dozvoljene enološke prakse;
 - kupaži groždanog mošta i vina, uključujući potrebne definicije i ograničenja kod miješanja;
 - ograničenja u pogledu upotrebe određenih supstanci i enoloških praksi;
 - opći uslovi procedura za službeno odobravanje pojačavanja i povećanja i smanjenja kiselosti;
 - opći uslovi o čuvanju, prometu, odlaganju i upotrebi proizvoda koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona o enološkim praksama i njihovim odredbama o nazivima, definicijama i prodajnim opisima; i

- g) ostale opće odredbe u vezi s primjenom enoloških praksi i sredstava.
- (8) Prilikom odobravanja enoloških praksi propisom iz stava (7) ovog člana, Vijeće ministara BiH će:
- imati u vidu enološke prakse koje je preporučila i objavila Međunarodna organizacija za vinogradarstvo i vinarstvo (Organisation Internationale de la Vigne et du Vin), (u daljnjem tekstu: OIV), kao i rezultate eksperimenata s još neodobrenim enološkim praksama;
 - imati u vidu potrebu zaštite zdravlja ljudi;
 - imati u vidu moguće rizike od dovodenja potrošača u zabludu u pogledu njihove uobičajene percepcije o sektorskim proizvodima, uzimajući u obzir dostupnost i pouzdanost informacija u sredstvima informiranja kojima bi se ovakvi rizici isključili;
 - odobriti postupke i sredstva koja omogućavaju očuvanje prirodnih suštinskih karakteristika vinskih proizvoda i koja ne dovode do znatnih promjena njihovog sastava;
 - osigurati minimalno prihvatljivi nivo zaštite okoliša; i
 - postupati u skladu s općim pravilima i ograničenjima o pojačavanju, povećanju kiselosti i smanjenju kiselosti utvrđenim ovim zakonom.

Član 14.

(Opće zabrane)

- Nije dozvoljeno dodavanje vode u proizvod, osim u situacijama kada je to zbog prirode konkretne enološke prakse neizbježno.
- Nije dozvoljeno dodavanje alkohola u proizvod, osim u postupcima dobivanja svježeg groždanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, u proizvodnji likerskih vina, pjenušavih vina, polupjenušavih (biser) vina i vina alkoholno pojačanih za destilaciju.
- Vino alkoholno pojačano za destilaciju može se upotrijebiti samo za destilaciju.
- Svježi groždani mošt u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola ne može se koristiti u proizvodnji proizvoda pod TO brojevima 2204 10, 2204 21 i 2204 29. Ovo ne dovodi u pitanje moguće strožije odredbe koje nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu utvrditi na svojim područjima kod spravljanja proizvoda koji ne spadaju u okvire TO brojeva 2204 10, 2204 21 i 2204 29.
- Groždani sok i koncentrirani groždani sok ne smiju se prerađivati u vino niti dodavati u vino. Ovi proizvodi se na teritoriji BiH ne smiju podvrgavati alkoholnoj fermentaciji.
- Groždani mošt u fermentaciji izdvojen iz prosušenog grožđa može se staviti na tržište samo za proizvodnju likerskih vina i to samo u vinogradarskim područjima u kojima je njegova takva upotreba bila u primjeni najranije 1. januara 1985. i za proizvodnju vina od prezrelog grožđa.
- Uvezeno svježe grožđe, groždani mošt, groždani mošt u fermentaciji, koncentrirani groždani mošt, prečišćeni koncentrirani groždani mošt, groždani mošt čija je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždani sok, koncentrirani groždani sok i vino ili smjese ovih proizvoda ne smiju se prerađivati i dodavati u proizvode navedene u članu 3. stav (1) ovog zakona na teritoriji BiH.
- Zabranjena je kupaža uvezenog vina s vinom proizvedenim u BiH i kupaža između uvezenih vina.
- Zabranjena je prekomjerna upotreba pritiska kod cijedenja grožđa. Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona utvrđuju minimalne koncentracije alkohola koje se moraju naći u komini i vinskom talogu, imajući u vidu lokalne i tehničke uslove.

- Ukupna zapreminska alkoholna jačina nusproizvoda navedenih u stavu (9) ovog člana koju utvrđuju nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ne može biti manja od 5% u odnosu na ukupnu volumnu alkoholnu jačinu vina.
- Od komine i vinskog taloga mogu se proizvoditi samo alkohol, jaka alkoholna pića i piket (piquette).
- Cijedenje vinskog taloga i ponovna fermentacija komine zabranjeni su u bilo koje svrhe, osim destilacije ili proizvodnje piketa. Filtriranje i centrifugiranje vinskog taloga ne smatraju se cijedenjem ako su proizvodi nastali cijedenjem ispravni i ispunjavaju uslove za stavljanje na tržište.
- Piket (piquette) može se koristiti samo za destilaciju ili konzumiranje u domaćinstvu proizvođača.
- Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima utvrđuju način odlaganja nusproizvoda, pri čemu ovi propisi mogu zahtijevati odlaganje nusproizvoda samo u destilerije.
- Vještačke supstance, osim onih koje su posebno odobrene kao enološka sredstva, ne mogu se koristiti u proizvodnji mošta i vina niti im se mogu dodavati. Ovako proizvedeni mošt i vina smatraju se falsificiranim i moraju se uništiti.

Član 15.

(Posebna pravila za određene enološke prakse)

- S ciljem očuvanja bitnih karakteristika vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla te pjenušavih i likerskih vina, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona mogu za proizvodnju vina utvrditi pravila strožija od onih utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, uključujući ograničenja ili zabrane određenih enoloških praksi.
- Dozvoljena je eksperimentalna primjena neodobrenih enoloških praksi.
- Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima reguliraju eksperimentalnu primjenu neodobrenih enoloških praksi, kao i uslove za čuvanje, promet i upotrebu proizvoda dobivenih eksperimentalnom primjenom neodobrenih enoloških praksi.

Član 16.

(Pokvarena i vina s manom)

- Na tržište se ne smije staviti vino koje je značajno promijenjeno usljed:
 - mikrobioloških uticaja (pokvareno vino); i/ili
 - hemijskih ili fizičko-hemijskih procesa ili usvajanja stranih supstanci kojima su bitno ugrožena organoleptička svojstva vina (vino s manom).
- Izuzetno, prije stavljanja na tržište, vino navedeno u stavu (1) ovog člana može se miješati s drugim vinom s ciljem njegove popravke. Vino dobiveno ovakvim miješanjem može se staviti na tržište samo ako ispunjava uslove propisane ovim zakonom i podzakonskim propisima.

Član 17.

(Destilacija)

- Destiler koji prerađuje nusproizvode sektora vinarstva i vino mora biti upisan u vinogradarsko-vinarski registar naveden u članu 52. ovog zakona i voditi evidencije o proizvodnji i kvalitetu destilata, plasmanu destilata na tržište i ulazima nusproizvoda i vina kao sirovina za destilaciju.
- Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona posebnim podzakonskim propisom utvrđuju pravila o prijemu nusproizvoda i vina za destilaciju i otpremi destilata te informacije koje u svojim registrima vodi destilerija.

POGLAVLJE II. OZNAKE PORIJEKLA, OZNAKE GEOGRAFSKOG PORIJEKLA I TRADICIONALNI IZRAZI

Odjeljak A - Opće odredbe ovog poglavlja

Član 18.

(Obuhvat i izuzeci)

- (1) Odredbe o oznakama porijekla, oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima u ovom poglavlju odnose se na proizvode navedene u članu 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona.
- (2) Pravila utvrđena u ovom poglavlju ne primjenjuju se na proizvode navedene u članu 3. stav (1) tač. a), d), e), f), h) i i) ovog zakona ako su ti proizvodi bili podvrgnuti potpunoj dealkoholizaciji.

Član 19.

(Ciljevi)

Odredbe ovog poglavlja primjenjuju se s ciljem:

- a) zaštite legitimnih interesa potrošača i proizvođača;
- b) osiguranja nesmetanog funkcioniranja tržišta proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona;
- c) promoviranja kvaliteta proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona.

Odjeljak B - Oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla

Član 20.

(Definicije ovog odjeljka)

- (1) Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:
 - a) "oznaka porijekla" je naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjava sljedeće uslove:
 - 1) kvalitet i svojstva proizvoda u osnovi ili isključivo nastaju pod uticajem posebnih prirodnih i ljudskih faktora određenog geografskog područja;
 - 2) porijeklom je iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) grožde od kojeg se proizvod dobiva uzgojeno je isključivo na imenovanom geografskom području;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području; i
 - 5) proizvod je dobiven od sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* L. ili su nastale ukrštanjem vrste *Vitis vinifera* L. s drugim vrstama roda *Vitis*;
 - b) "oznaka geografskog porijekla" je naziv, uključujući tradicionalno korišteni naziv, kojim se označava proizvod iz člana 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona koji ispunjavaju sljedeće uslove:
 - 1) proizvod ima specifičan kvalitet, ugled ili druga obilježja koja se mogu pripisati njegovom geografskom porijeklu;
 - 2) proizvod potiče iz određenog mjesta, određene regije ili, u izuzetnim slučajevima, određene zemlje;
 - 3) najmanje 85% grožđa korištenog za njegovu proizvodnju potiče isključivo s tog geografskog područja;
 - 4) proizvodnja se odvija na imenovanom geografskom području; i
 - 5) proizvod se dobiva od grožđa sorti vinove loze koje pripadaju vrsti *Vitis vinifera* L. ili su nastale

ukrštanjem vrste *Vitis vinifera* L. i drugih vrsta iz roda *Vitis*.

- (2) Izuzetno od odredbi u stavu (1) tačka a) alineja 4) i tačka b) alineja 4) ovog člana i pod uslovom da to predviđa specifikacija proizvoda, proizvod sa zaštićenom oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla može se proizvoditi i na bilo kojoj od sljedećih lokacija:
 - a) na području koje je u neposrednoj blizini razgraničenog imenovanog područja;
 - b) na području koje se nalazi unutar iste ili susjedne administrativne jedinice, u skladu s propisima kojima se reguliraju administrativne jedinice; i
 - c) u slučaju prekogranične oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla ili gdje postoji sporazum o kontrolnim mjerama između BiH i susjedne zemlje, na području koje se nalazi u neposrednoj blizini imenovanog geografskog područja.
- (3) Određeni tradicionalno korišteni izrazi čine oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla ako:
 - a) označavaju vino;
 - b) odnose se na geografski naziv;
 - c) ispunjavaju uslove navedene u stavu (1) tačka a), al. 1), 2), 3), 4) ovog člana; i
 - d) bile su podvrgnute postupku utvrđenom odredbama ovog odjeljka kojim oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla postaju zaštićene.
- (4) Proizvodnja kako je navedena u stavu (1) tačka a) alineja 4) i tački b) alineja 4) ovog člana podrazumijeva sve operacije, od berbe grožđa do završetka procesa proizvodnje vina, izuzimajući berbu grožđa koje ne potiče iz imenovanog geografskog područja iz stava (1), tačka b) alineja 3), uz izuzeće bilo kojeg postproizvodnog procesa.
- (5) U svrhu primjene odredbe navedene u stavu (1) tačka b) alineja 3) ovog člana, maksimalni udio grožđa od 15% koji može poticati izvan imenovanog područja mora poticati iz BiH.

Član 21.

(Zahtjev za zaštitu)

- (1) Zahtjevi za zaštitu naziva kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla uključuju:
 - a) naziv čija se zaštita traži;
 - b) ime i adresu podnosioca zahtjeva;
 - c) specifikaciju proizvoda, kako je navedeno u stavu (3) ovog člana; i
 - d) jedinstveni dokument kao sažetak specifikacije proizvoda iz stava (3) ovog člana.
- (2) Specifikacija proizvoda navedena u stavu (3) treba zainteresiranim stranama omogućiti uvid i provjere uslova proizvodnje koji se odnose na oznaku porijekla ili oznaku geografskog porijekla.
- (3) Specifikacija proizvoda mora sadržavati najmanje:
 - a) naziv čija se zaštita traži;
 - b) opis jednog ili više vina, koji sadrži:
 - 1) kod zahtjeva za zaštitu oznake porijekla, osnovne analitičke pokazatelje i organoleptička svojstva vina;
 - 2) kod zahtjeva za zaštitu oznake geografskog porijekla, glavne analitičke pokazatelje i procjenu ili naznake organoleptičkih svojstava vina;
 - c) gdje je primjenjivo, specifične enološke prakse koje se koriste u proizvodnji jednog ili više vina, kao i relevantna ograničenja;
 - d) razgraničenje konkretnog imenovanog geografskog područja;
 - e) maksimalne prinose grožđa po hektaru;

- f) naziv sorte ili nazive sorti vinove loze od čijeg se grožđa dobiva jedno ili više vina;
- g) detalje i obrazloženja u vezi sa zahtjevima iz člana 20. stav (1) tačka a) alineja 1) ili tačka b) alineja 1) ovog zakona:
- 1) u pogledu zaštićene oznake porijekla, povezanost između kvaliteta ili obilježja proizvoda i geografskog okruženja iz člana 20. stav (1) tačka a) alineja 1); pojedinosti koje se odnose na ljudske faktore tog geografskog okruženja mogu se, ako je to relevantno, ograničiti na opis upravljanja zemljištem, biljnim materijalom i pejzažima, uzgojnih praksi ili bilo kojeg drugog relevantnog ljudskog doprimosa održavanju prirodnih faktora geografskog okruženja iz ove tačke;
 - 2) u pogledu zaštićene oznake geografskog porijekla, povezanost određenog kvaliteta, ugleda ili drugog obilježja proizvoda i geografskog porijekla iz člana 20. stav (1) tačka b) alineja 1) ovog zakona;
- h) primjenjive zahtjeve utvrđene ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona; i
- i) naziv i adresu uprave ili tijela koje verificira usklađenost proizvodnje s odredbama specifikacije proizvoda i njegove specifične zadatke.
- (4) Specifikacija proizvoda može sadržavati opis doprinosa oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla održivom razvoju.
- (5) Ako se vino može djelimično dealkoholizirati, specifikacija proizvoda sadrži i opis djelimično dealkoholiziranog vina u skladu sa stavom (3), tačkom b) ovog člana mutatis mutandis i, prema potrebi, posebne enološke postupke koji se upotrebljavaju za proizvodnju djelimično dealkoholiziranog vina, kao i relevantna ograničenja u njegovoj proizvodnji.

Član 22.

(Podnosioci zahtjeva i procedure po podnesenim zahtjevima)

- (1) Procedure po osnovama zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u BiH provodi Ministarstvo.
- (2) Svaka zainteresirana grupa proizvođača ili, u izuzetnim i opravdanim slučajevima jedan proizvođač, može podnijeti zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla. Podnošenju zahtjeva mogu se pridružiti i druge zainteresirane strane.
- (3) Proizvođači mogu podnijeti zahtjev za zaštitu samo za vina koja oni proizvode.
- (4) U slučaju naziva kojim se označava prekogranični geografski prostor u susjedstvu BiH može se podnijeti i zajednički zahtjev za zaštitu u obje države.
- (5) Vijeće ministara BiH propisuje procedure zaštite oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla za vina proizvedena u BiH.

Član 23.

(Homonimi)

- (1) Naziv za koji je podnesen zahtjev i koji je u potpunosti ili djelimično homoniman s nazivom koji je već registriran u skladu s ovim zakonom, registrira se uzimajući u obzir lokalno i tradicionalno korištenje i bilo kakvu opasnost od dovođenja potrošača u zabludu.
- (2) Homonimni naziv koji pogrešno upućuje potrošača da proizvod dolazi iz nekog drugog područja, čak i ako je takav

naziv tačan u odnosu na stvarno područje ili mjesto porijekla dotičnih proizvoda, ne može biti zaštićen.

- (3) Registrirani homonimni naziv može se upotrebljavati samo ako u praksi postoji dovoljna razlika između homonima koji se štiti kasnije i naziva koji je već upisan u Registar zaštićenih oznaka iz člana 27. ovog zakona, uvažavajući potrebu da se prema proizvođačima postupa na nepristran i pravedan način i da se izbjegne dovođenje potrošača u zabludu.
- (4) Odredbe st. (1), (2) i (3) ovog člana primjenjuju se mutatis mutandis ako je naziv za koji se podnosi zahtjev u potpunosti ili djelimično homoniman sa oznakom zaštićenom u okviru nacionalnog prava drugih država.
- (5) Ako naziv sorte vinove loze sadrži zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ili se sastoji od njih, taj naziv se ne može koristiti za označavanja poljoprivrednih proizvoda. Kako bi se uzeli u obzir postojeći načini označavanja, Vijeće ministara BiH ovlašteno je da donese podzakonske akte kojima se utvrđuju izuzeci od ovog pravila.
- (6) Zaštitom oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla proizvoda navedenih u članu 18. stav (1) ovog zakona ne dovode se u pitanje zaštićene oznake geografskog porijekla koje se primjenjuju na jaka alkoholna pića.

Član 24.

(Dodatni razlozi za odbijanje zaštite)

- (1) Naziv koji je postao generički ne može se zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla. Za potrebe ovog odjeljka "naziv koji je postao generički" označava naziv vina koji je, iako se odnosi na mjesto ili područje gdje je proizvod izvorno proizveden ili stavljen na tržište, postao uobičajeni naziv vina u BiH. Prilikom utvrđivanja da li je neki naziv postao generički ili nije, uzimaju se u obzir odgovarajući faktori, a posebno:
 - a) postojeća situacija u BiH, posebno u područjima potrošnje; i
 - b) relevantno pravo u BiH.
- (2) Naziv se ne može zaštititi kao oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla ako bi, s obzirom na ugled i poznatost žiga, zaštita mogla dovesti potrošača u zabludu u vezi sa stvarnim identitetom vina.

Član 25.

(Odnosi sa žigovima)

- (1) Ako je oznaka porijekla ili oznaka geografskog porijekla registrirana prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, registracija žiga čija bi upotreba bila u suprotnosti s članom 26. stav (2) ovog zakona i koji se odnosi na proizvod iz jedne od kategorija navedenih u članu 3. stav (1) ovog zakona odbija se ako je zahtjev za registraciju žiga bio podnesen nakon datuma podnošenja Ministarstvu zahtjeva za registraciju, u vezi sa oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla.
- (2) Žigovi koji su registrirani u suprotnosti s odredbama stava (1) ovog člana se poništavaju.
- (3) Žig čija je upotreba u suprotnosti s odredbama člana 26. stav (2) ovog zakona, za koji je podnesen zahtjev, ili je registriran prije datuma na koji je zahtjev za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla bio podnesen Ministarstvu, može se i dalje upotrebljavati i obnavljati bez obzira na zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, pod uslovom da ne postoje osnove za poništavanje ili opoziv tog žiga prema odredbama propisa o žigovima u BiH. U takvim slučajevima dopušta se upotreba oznake porijekla ili

oznake geografskog porijekla, kao i upotreba relevantnih žigova.

Član 26.

(Upotreba zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

- (1) Zaštićenu oznaku porijekla i zaštićenu oznaku geografskog porijekla može koristiti bilo koji subjekat koji na tržište stavlja vino proizvedeno u skladu s odgovarajućom specifikacijom proizvoda.
- (2) Zaštićena oznaka porijekla i zaštićena oznaka geografskog porijekla, kao i vino koje nosi zaštićeni naziv u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićeni su od:
 - a) bilo koje direktne ili indirektno komercijalne upotrebe tog zaštićenog naziva, uključujući upotrebu za proizvode koji se koriste kao sastojci:
 - 1) za uporedive proizvode koji nisu u skladu sa specifikacijom proizvoda zaštićenog naziva; ili
 - 2) ako se takvom upotrebom iskorištava, umanjuje ili narušava ugled oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) svake zloupotrebe, imitacije ili aludiranja, čak i ako je označeno pravo porijeklo proizvoda ili usluge ili ako je zaštićeni naziv preveden, transkribiran ili transliteriran ili ako su mu dodati izrazi kao što su: "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "kao" i slično, uključujući slučajeve kada se ti proizvodi upotrebljavaju kao sastojci;
 - c) bilo koje druge lažne oznake ili oznake koje dovode u zabludu u pogledu izvora, porijekla, prirode ili ključnih osobina proizvoda na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, na promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na određeni vinski proizvod, kao i pakovanje proizvoda u ambalažu koja stvara pogrešnu predstavu o njegovom porijeklu; i
 - d) bilo koju drugu praksu koja potrošača može dovesti u zabludu u pogledu pravog porijekla proizvoda.
- (3) Zaštićene oznake porijekla i zaštićene oznake geografskog porijekla u BiH ne mogu postati generički izrazi u smislu odredbi člana 24. stav (1) ovog zakona.
- (4) Zaštita iz stava (2) ovog člana primjenjuje se i u vezi s:
 - a) robom koja ulazi na carinsko područje BiH, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja; i
 - b) robom koja se prodaje na daljinu, npr. u okviru elektronske trgovine.
- (5) Za robu koja ulazi na carinsko područje BiH, a nije puštena u slobodan promet unutar njenog carinskog područja, grupa proizvođača ili bilo koji privredni subjekt koji ima pravo upotrebljavati zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla ima pravo spriječiti sve treće strane da, u okviru trgovine, u BiH unesu robu koja na tom području nije puštena u slobodan promet, ako ta roba, uključujući ambalažu, dolazi iz drugih zemalja i bez odobrenja nosi zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla.

Član 27.

(Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla)

Ministarstvo uspostavlja i vodi elektronski Registar zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla koji treba biti dostupan javnosti.

Član 28.

(Izmjene specifikacije proizvoda)

- (1) Podnosilac zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 22. ovog zakona može podnijeti zahtjev za odobravanje

izmjena specifikacija proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla. Izmjene se posebno mogu odnositi na primjenu novih naučnih ili tehničkih saznanja ili kako bi se ponovo razgraničilo geografsko područje iz člana 21. stav (3) tačke d) ovog zakona. Zahtjevi za izmjene specifikacije proizvoda moraju sadržavati opis izmjena i navedene razloge za tražene izmjene.

- (2) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom iz člana 31. stav (3) ovog zakona utvrđuje uslove, postupak i proceduru izmjene specifikacije proizvoda iz stava (1) ovog člana.

Član 29.

(Poništenje)

- (1) Ministarstvo može, na vlastitu inicijativu ili na obrazložen zahtjev nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, druge zemlje ili fizičkog ili pravnog lica koje ima legitiman interes, donijeti akt kojim se poništava zaštita oznake porijekla ili zaštita oznake geografskog porijekla, ako nastupi jedna od sljedećih okolnosti ili više njih:
 - a) više nije garantirana usklađenost s odgovarajućom specifikacijom proizvoda;
 - b) najmanje sedam uzastopnih godina na tržište nije stavljen nijedan proizvod zaštićen oznakom porijekla ili oznakom geografskog porijekla;
 - c) podnosilac zahtjeva koji ispunjava uslove utvrđene u članu 22. ovog zakona izjavio je da više ne želi održavati zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla.
- (2) Poništavanje zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla navedeno u stavu (1) ovog člana stupa na snagu nakon provođenja odgovarajućih procedura utvrđenih u podzakonskom aktu iz člana 31. stav (6) ovog zakona.

Član 30.

(Naknade)

- (1) Ministarstvo naplaćuje naknade za pokriće svojih troškova u vezi sa zaštitom oznake porijekla ili oznakom geografskog porijekla, uključujući troškove u vezi s razmatranjem: zahtjeva za zaštitu, prigovora, zahtjeva za specifikacije proizvoda i zahtjeva za poništenje.
- (2) Vijeće ministara BiH propisuje visinu naknade iz stava (1) ovog člana posebnim propisima.

Član 31.

(Provedbena ovlaštenja)

- (1) Kako bi se uzela u obzir posebna obilježja proizvodnje u razgraničenom geografskom području, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje:
 - a) dodatne kriterije za razgraničenja geografskih područja; i
 - b) ograničenja i odstupanja koja se odnose na proizvodnju u razgraničenom geografskom području.
- (2) S ciljem osiguranja kvaliteta i sljedivosti, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje uslove pod kojima specifikacija proizvoda može uključivati dodatne zahtjeve.
- (3) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih subjekata u sektoru vinarstva, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) vrste podnosilaca zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla;
 - b) uslove koji se moraju ispuniti u pogledu zahtjeva za zaštitu oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, kontrolu od strane Ministarstva, postupak za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu, poništenje i konverziju zaštićenih oznaka porijekla ili zaštićenih oznaka geografskog porijekla;

- c) uslove za podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu;
 - d) datum od kojeg je na snazi zaštita ili izmjena zaštite; i
 - e) uslove koji se odnose na izmjenu specifikacije proizvoda.
- (4) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije uređuje ograničenja koja se odnose na zaštićenu oznaku.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije uređuje:
- a) informacije koje u specifikaciji proizvoda treba navesti o povezanosti karakteristika geografskog područja i karakteristika finalnog proizvoda;
 - b) objavljivanje odluke o zaštiti ili odbijanju zaštite;
 - c) uspostavljanju Registra navedenog u članu 27. ovog zakona;
 - d) konverziju zaštićene oznake porijekla u zaštićenu oznaku geografskog porijekla; i
 - e) podnošenje zahtjeva za prekograničnu zaštitu.
- (6) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu i procedure za odobravanje izmjena, kao i procedure za podnošenje i rješavanje prigovora te zahtjeva za konverzije i poništavanje zaštite.

Odjeljak C - Tradicionalni izraz

Član 32.

(Definicija tradicionalnog izraza)

Tradicionalni izraz je izraz koji je u BiH tradicionalno korišten za proizvode navedene u članu 3. stav (1) tač. a), c), d), e), f), h), i), k), o) i p) ovog zakona da bi se označilo:

- a) da proizvod ima zaštićenu oznaku porijekla ili zaštićenu oznaku geografskog porijekla u smislu odredbi ovog zakona; ili
- b) način proizvodnje ili metoda starenja ili kvalitet, boja, vrsta ili mjesto ili poseban događaj povezan s historijom proizvoda sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 33.

(Zaštita)

- (1) Tradicionalni izrazi štite se od nezakonitog korištenja.
- (2) Zaštićeni tradicionalni izraz može se koristiti samo za proizvod koji je proizveden u skladu s definicijom navedenom u članu 32. ovog zakona.
- (3) Tradicionalni izrazi zaštićeni su samo na jeziku i za kategorije proizvoda od grožđa, kako je navedeno u zahtjevu, protiv:
 - a) svake zloupotrebe zaštićenog izraza, uključujući situacije kada se oni koriste sa izrazima kao što su: "stil", "tip", "metoda", "kako se proizvodi u", "imitacija", "aroma", "poput" ili slično;
 - b) bilo koje druge lažne ili obmanjujuće oznake koja se odnosi na prirodu, svojstva ili ključna kvalitativna svojstva proizvoda, na unutrašnjoj ili vanjskoj ambalaži, promotivnim materijalima ili dokumentima koji se odnose na konkretan proizvod; i
 - c) svakog drugog postupanja koje bi moglo obmanuti potrošača, a posebno ostavljanja utiska da vino ispunjava uslove za označavanje zaštićenim tradicionalnim izrazom.
- (4) Tradicionalni izrazi ne mogu postati generički u BiH.

Član 34.

(Registar zaštićenih tradicionalnih izraza)

- (1) Ministarstvo uspostavlja i vodi Registar zaštićenih tradicionalnih izraza za vina koja se proizvode u BiH.
- (2) Elektronski izvodi iz ovog registra su javni.

Član 35.

(Provedbena ovlaštenja)

- (1) S ciljem osiguranja adekvatnog nivoa zaštite, Ministarstvo za svaki pojedinačni slučaj donosi akt o jeziku, ispisu i izgovoru tradicionalnog izraza koji se štiti.
- (2) S ciljem zaštite legitimnih prava i interesa proizvođača i drugih operatera u sektoru vinarstva, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) subjekte koji mogu podnijeti zahtjev za zaštitu tradicionalnog izraza;
 - b) uslove validnosti zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza;
 - c) klasifikaciju tradicionalnog izraza u skladu s odredbama člana 32. ovog zakona;
 - d) osnove za podnošenje prigovora na predloženo priznavanje tradicionalnog izraza;
 - e) područje primjene zaštite;
 - f) veze sa žigovima, sa zaštićenim tradicionalnim izrazima, sa zaštićenim oznakama porijekla ili oznakama geografskog porijekla, s homonimima ili s određenim nazivima vinove loze;
 - g) osnove za poništenje tradicionalnog izraza;
 - h) objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za zaštitu tradicionalnog izraza, rokove za podnošenja prigovora i objavljivanje datuma podnošenja zahtjeva za poništenje;
 - i) postupke u vezi sa zahtjevom za zaštitu tradicionalnog izraza, uključujući razmatranje od strane Ministarstva, postupke za podnošenje prigovora i postupke za izmjenu i poništenje.
- (3) Imajući u vidu posebna obilježja trgovine između BiH i određenih zemalja, Vijeće ministara BiH može podzakonskim propisom utvrditi uslove pod kojim se tradicionalni izrazi mogu upotrebljavati za proizvode iz ovih zemalja, odnosno odrediti odstupanja od odredbi člana 32. i člana 33. stav (3) ovog zakona.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje procedure razmatranja zahtjeva za zaštitu ili modifikaciju tradicionalnog izraza, kao i procedure za podnošenje i razmatranje prigovora i procedure za otkazivanje, a posebno:
 - a) obrasce dokumenata;
 - b) rokove;
 - c) pojedinosti o činjenicama, dokaze i prateću dokumentaciju koje je potrebno podnijeti uz zahtjeve; i
 - d) pravila o objavljivanju zaštite tradicionalnih izraza.

Odjeljak D - Posebne odredbe o zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima

Član 36.

- (Klasifikacija vina sa i bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla)
- (1) Vina iz člana 3. stav (1) tačka a) ovog zakona proizvedena u BiH klasificiraju se u grupe, kako slijedi:
 - a) vina bez zaštićenog geografskog izraza; i
 - b) vina sa zaštićenim geografskim izrazom, i to:
 - 1) vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla; i
 - 2) vina sa zaštićenom oznakom porijekla.
 - (2) Vina bez zaštićenog geografskog izraza iz stava (1) tačka a) ovog člana su vina bez zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze (u daljnjem tekstu: sortna vina) i godinu berbe grožđa, pod uslovima utvrđenim

ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona.

- (3) Vina sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla iz stava (1) tačka b) alineja 1) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 20. stav (1) tačka b) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u BiH svrstavaju se samo u jednu kategoriju: "regionalno vino sa oznakom teritorije (regionalno vino OT)".
- (4) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla iz stava (1) tačka b) alineja 2) ovog člana su vina koja ispunjavaju uslove odredbi iz člana 20. stav (1) tačka a) ovog zakona i koja mogu nositi naziv jedne ili više sorti vinove loze i godinu berbe. Vina iz ove grupe proizvedena u BiH svrstavaju se u sljedeće kategorije:
 - a) "kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorije" ili "kvalitetno vino KOT" i
 - b) "vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorije i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA".

Član 37.

(Odnosi zaštićenih oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla s određenim tradicionalnim izrazima)

- (1) Vino iz člana 3. stav (1) tačka a) ovog zakona, proizvedeno u BiH koje, u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, ispunjava uslove za isticanje zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla u prometu se označava tradicionalnim izrazima za kategorije vina iz st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana.
- (2) Umjesto izraza "zaštićena oznaka geografskog porijekla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina "regionalno vino s oznakom teritorije" ili "regionalno vino OT" ili "регионално вино са ознаком територије" ili "регионално вино ОТ" iza kojeg je naziv vinogradarske regije iz člana 8. stav (4) ovog zakona koji mora biti zaštićena oznaka geografskog porijekla.
- (3) Umjesto izraza "zaštićena oznaka porijekla" vino može nositi tradicionalni izraz za kategoriju vina, kako slijedi:
 - a) "kvalitetno vino s kontroliranom oznakom teritorije" ili "kvalitetno vino KOT" ili "квалитетно вино са контролисаном ознаком територије" ili "квалитетно вино КОТ" iza kojeg je naziv vinogradarske podregije ili vinogorja, iz člana 8. st. (5) i (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla, uz mogućnost dodavanja imena vinogradarskog lokaliteta; i
 - b) "vrhunsko vino s kontroliranom oznakom teritorije i autentičnosti" ili "vrhunsko vino KOTA" ili "врхунско вино са контролисаном ознаком територије и аутентичности" ili "врхунско вино КОТА" iza kojeg je i naziv vinogorja, kako je navedeno u članu 8. stav (6) ovog zakona, koji mora biti zaštićena oznaka porijekla i kojem se može dodati naziv vinogradarskog lokaliteta ili manje vinogradarsko-geografske jedinice.
- (4) Vino označeno jednim od tradicionalnih izraza za kategorije vina navedenih u st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana na sebi ne može istovremeno nositi i ispis "zaštićena oznaka geografskog porijekla" ili "zaštićena oznaka porijekla" istaknut neposredno uz naziv zaštićene oznake geografskog porijekla ili zaštićene oznake porijekla.
- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom kao tradicionalne izraze u skladu s odredbama člana 32. tačka a) ovog zakona štiti tradicionalne izraze za kategorije vina navedene u st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog člana i detaljnije utvrđuje uslove za korištenje tradicionalnih izraza za

kategorije vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla.

Član 38.

(Komisija za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda)

- (1) Vijeće ministara BiH, na prijedlog Ministarstva, imenuje Komisiju za zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla i tradicionalne izraze vina i aromatiziranih vinskih proizvoda (u daljnjem tekstu: Komisija).
- (2) Komisija iz stava (1) ovog člana ima sljedeće zadatke:
 - a) administrativno i stručno razmatranje zahtjeva za zaštitu oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla i tradicionalnih izraza, kao i podnesenih prigovora u postupcima zaštite ili otkazivanja zaštite;
 - b) izrada prijedloga o zaštiti ili odbijanju zaštite, kao i prijedloga o prihvatanju ili odbijanju prigovora koji se upućuje na odlučivanje Ministarstvu; i
 - c) izvršavanje drugih poslova u vezi sa zaštićenim oznakama porijekla, zaštićenim oznakama geografskog porijekla i tradicionalnim izrazima po nalogu Ministarstva.

POGLAVLJE III. TRŽIŠNE ODREDBE

Odjeljak A - Označavanje, prezentacija i reklamiranje

Član 39.

(Definicije ovog poglavlja)

Za potrebe ovog odjeljka primjenjuju se sljedeće definicije:

- a) "označavanje" podrazumijeva sve riječi, podatke, žigove, nazive marki, slike ili simbole koji se nalaze na bilo kojoj ambalaži, dokumentu, obavještenju, oznaci, prstenu ili omotu koji ide uz proizvod ili se na njega odnosi;
- b) "prezentacija" podrazumijeva sve informacije koje se potrošačima prenose putem ambalaže dotičnog proizvoda, uključujući sve oblike i vrste boca; i
- c) "reklamiranje" je oblik tržišne i društvene komunikacije, gdje se putem komunikacijskog procesa poruke, obično putem medija, šalju ciljanoj publici i javnosti kako bi se uticalo na stavove i ponašanje primaoca.

Član 40.

(Primjena ostalih propisa)

- (1) Ako odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona nije drugačije utvrđeno, na označavanje vina u tržišnom prometu primjenjuju se odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u BiH.
- (2) Proizvodi navedeni u članu 3. stav (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona ne mogu nositi druge oznake osim onih utvrđenih ovim zakonom i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, osim ako ove odredbe ne ispunjavaju odredbe posebnih propisa o označavanju i prezentaciji prehrambenih proizvoda koji su na snazi u BiH.

Član 41.

(Obavezni podaci)

- (1) Obavezni elementi označavanja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona, stavljenih na tržište u BiH ili namijenjenih izvozu su:
 - a) oznaka kategorije proizvoda od grožđa u skladu s članom 3. stav (1) ovog zakona, pri čemu se za

- proizvode pod tač. a) i od d) do i), ako su podvrgnuti dealkoholizaciji, navodi i sljedeće:
- 1) izraz "dealcoholizirano" ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi najviše 0,5% vol.; ili
 - 2) izraz "djelimično dealcoholizirano" ako stvarna alkoholna jačina proizvoda iznosi više od 0,5% vol., a manje od najmanje stvarne alkoholne jačine te kategorije prije dealcoholizacije;
- b) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla:
- 1) izraz "zaštićena oznaka porijekla" ili "zaštićena oznaka geografskog porijekla"; i
 - 2) naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla;
- c) stvarna volumna alkoholna jačina;
- d) oznaka porijekla;
- e) oznaka punionice ili, kod pjenušavog vina, gaziranog pjenušavog vina, kvalitetnog pjenušavog vina ili kvalitetnog aromatičnog pjenušavog vina, naziv proizvođača ili prodavača;
- f) oznaka uvoznika, za uvezena vina;
- g) za pjenušavo vino, gazirano pjenušavo vino, kvalitetno pjenušavo vino ili kvalitetno aromatično pjenušavo vino, oznaka za sadržaj šećera u vinu;
- h) nutritivna deklaracija, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani;
- i) popis sastojaka, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani; i u slučaju vina koja su podvrgnuta dealcoholizaciji i čija je stvarna alkoholna jačina manja od 10% vol., najkraći rok trajanja, u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani.
- (2) Izuzetno od odredbi iz stava (1) tačka a) ovog člana, za vina koja nisu bila podvrgnuta dealcoholizaciji i čije oznake uključuju naziv zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla odrednica o kategoriji proizvoda može se izostaviti.
- (3) Izuzetno od odredbi iz stava (1) tačka b) ovog člana, izrazi "zaštićena oznaka porijekla" ili "zaštićena oznaka geografskog porijekla" mogu se izostaviti u sljedećim slučajevima:
- a) kada je tradicionalni izraz u skladu s odredbama člana 32. i člana 37. st. (2) i (3), tač. a) i b) ovog zakona prikazan u skladu sa specifikacijom proizvoda iz člana 21. stava (3) ovog zakona;
 - b) u izuzetnim i opravdanim slučajevima koje podzakonskim propisom utvrđuje Vijeće ministara BiH kako bi se osigurala usklađenost s postojećim praksama označavanja.
- (4) Odstupajući od odredbi iz stava (1) tačka h) ovog člana, nutritivna deklaracija na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena može se ograničiti na energetska vrijednost koja se može izraziti simbolom (E) za energiju. U tim slučajevima potpuna nutritivna deklaracija pruža se elektronskim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je pričvršćena na ambalaži. Ta se nutritivna deklaracija ne prikazuje zajedno s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržište te se korisnički podaci ne prikupljaju niti prate.
- (5) Odstupajući od odredbi iz stava (1) tačka i) ovog člana, popis sastojaka može se pružiti elektronskim putem naznačenim na ambalaži ili na oznaci koja je na nju pričvršćena. U tim slučajevima primjenjuju se sljedeći zahtjevi:
- a) korisnički podaci ne prikupljaju se niti se prate;
 - b) popis sastojaka ne prikazuje se s drugim informacijama namijenjenim za prodaju ili stavljanje na tržište;
 - c) naznaka za pojedinosti u skladu s odredbama posebnog propisa o pružanju informacija potrošačima o hrani u vezi sa sastojcima ili pomoćnim materijama u procesu proizvodnje koji uzrokuju alergije ili intolerancije; i
 - d) naznaka iz tačke c) sastoji se od riječi "sadrži" iza koje slijedi naziv materije ili proizvoda kako je naveden u posebnom propisu o pružanju informacija potrošačima o hrani.

Član 42.

(Neobavezni podaci)

- (1) Prilikom označavanja i prezentiranja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) tač. a), b), c), d), e), f), g), h), i), j), k), m), o) i p) ovog zakona, mogu se navoditi sljedeći neobavezni podaci:
- a) godina berbe;
 - b) naziv jedne ili više sorti vinove loze;
 - c) kod vina koja ne spadaju u vina navedena u članu 41. stav (1) tačka g) ovog zakona oznaka za sadržaj šećera u vinu;
 - d) kod vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla tradicionalni izrazi u skladu s odredbama člana 32. ovog zakona;
 - e) izrazi koji se odnose na određene metode proizvodnje; i
 - f) za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla naziv manje ili veće vinogradarsko-geografske jedinice u odnosu na jedinicu čiji je naziv zaštićen.
- (2) Ne dovodeći u pitanje odredbe iz člana 23. stav (5) ovog zakona, u pogledu upotrebe podataka iz stava (1) tač. a) i b) ovog člana, za vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla:
- a) nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH svojim propisima osiguravaju certificiranje, odobravanje i verifikaciju procedura kojim se garantira istinitost navedenih podataka; i
 - b) Vijeće ministara BiH, na osnovu nediskriminativnih i objektivnih kriterija, uzimajući u obzir pošteni konkurenciju, donosi listu sorti vinove loze čije se grožđe ne može koristiti za proizvodnju vina na teritoriji BiH, posebno ako:
 - 1) postoji rizik od dovođenja potrošača u zabludu u pogledu pravog porijekla vina zbog toga što naziv sorte vinove loze po sebi čini cijeli ili dio naziva zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla; i
 - 2) kontrole u ovom pogledu ne bi bile opravdane imajući u vidu činjenicu da određena sorta vinove loze čini vrlo mali dio vinogradarske površine u BiH.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje uslove korištenja neobaveznih podataka iz stava (1) ovog člana.

Član 43.

(Jezici)

- (1) Obavezni i neobavezni podaci navedeni u čl. 41. i 42. ovog zakona, kada su izraženi riječima, navode se na jednom ili više jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.
- (2) Naziv zaštićene oznake porijekla, zaštićene oznake geografskog porijekla ili tradicionalnog izraza, kako je

navedeno u članu 32. ovog zakona, na vinima uvezenim u BiH mora biti naveden na jeziku na kojem je izvršena zaštita. U slučajevima da je oznaka porijekla, oznaka geografskog porijekla ili nacionalno-specifična oznaka na uvezenom vinu navedena pismom koje nije u službenoj upotrebi u BiH, ova oznaka se može istaći i na jednom od jezika koji su u službenoj upotrebi u BiH.

Član 44.

(Provedbena ovlaštenja)

- (1) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje:
 - a) predstavljanje i korištenje elemenata označavanja koji nisu navedeni u ovom zakonu;
 - b) obavezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formuliranje obaveznih elemenata označavanja i uslove za njihovo korištenje;
 - 2) odredbi koje nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH dopuštaju utvrđivanje dodatnih pravila u vezi s obaveznim elementima označavanja;
 - 3) odredbi o daljnjim izuzecima od obaveze navođenja naziva kategorija proizvoda od grožđa, pored onih navedenih u članu 41. stav (2) ovog zakona;
 - 4) odredbi o jezicima; i
 - 5) pravila za navođenje i označavanje sastojaka radi primjene odredbi člana 41. stav (1) tačke i) ovog zakona;
 - c) neobavezne elemente označavanja u pogledu:
 - 1) izraza koji se koriste za formuliranje neobaveznih elemenata označavanja i uslova za njihovo korištenje;
 - 2) posebnih zahtjeva u pogledu navođenja godine berbe i naziva sorte ili sorti vinove loze;
 - 3) izraza koji se odnose na gazdinstvo i uslove za njihovo korištenje; i
 - 4) omogućavanja nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za neobavezne elemente označavanja; i
 - d) prezentiranje u pogledu:
 - 1) uslova za upotrebu boca određenih oblika i zatvarača te popis određenih posebnih oblika boca;
 - 2) uslova za korištenje boce tipa "boca za pjenušava vina" i njenih zatvarača;
 - 3) omogućavanja nadležnim institucijama entiteta i Brčko Distrikta BiH da svojim propisima utvrde dodatna pravila za prezentiranje proizvoda sektora vinarstva; i
 - 4) odredbi o jezicima.
- (2) S ciljem osiguranja zakonitih interesa privrednih subjekata, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje prijelazna pravila o označavanju i prezentaciji vina koja su stavljena na tržište, a označena su u skladu s propisima koji su bili u primjeni prije stupanja na snagu ovog zakona i podzakonskog propisa koji se donosi na osnovu ovog zakona o označavanju i prezentaciji vina.
- (3) S ciljem uvažavanja posebnosti trgovine između BiH i određenih zemalja, proizvodi koji se izvoze označavaju se prema zahtjevima zemlje uvoznice.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje mjere u vezi s procedurama i tehničkim kriterijima primjenjivim na odredbe ovog odjeljka, uključujući potrebne mjere oko certificiranja, odobravanja i verifikacije procedura

koje se odnose na označavanje vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla.

Član 45.

(Zabrane kod reklamiranja vina)

Reklamiranjem vina zabranjeno je:

- a) kao ciljnu grupu imati maloljetnike i mlade osobe, posebno prikazivanjem maloljetnika i mladih koji konzumiraju vina;
- b) povezivati konzumiranje vina s poboljšanim fizičkim stanjem ili sposobnošću za vožnju;
- c) stvaranje utiska da konzumiranje vina utiče na poboljšanje socijalnog statusa;
- d) podsticati pretjerano konzumiranje vina ili predstavljati apstinenciju ili umjerenost u konzumiranju vina na negativan način; i
- e) naglašavati visok sadržaj alkohola kao pozitivno svojstvo vina.

Odjeljak B - Stavljanje na tržište i prodaja

Član 46.

(Stavljanje proizvoda sektora vinarstva na tržište)

- (1) Na tržište u BiH mogu se staviti samo grožđe i proizvodi od grožđa čija su proizvodnja, sastav i karakteristike u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (2) Proizvod od grožđa može se staviti na tržište po završetku tehnološkog procesa, u skladu s tehnologijom proizvoda i nakon pribavljanja službenog rješenja o njegovom stavljanju na tržište.
- (3) Da bi se omogućilo stavljanje na tržište grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u BiH, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona osiguravaju provođenje odredbi ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, posebno kroz efektivan uvid u postojanje i ispravnost:
 - a) obaveznih izvjava, izvoda iz podrumskih registara i druge dokumentacije u vezi s proizvodnjom grožđa i proizvoda od grožđa;
 - b) izvještaja o laboratorijskim fizičko-hemijskim analizama;
 - c) izvještaja o organoleptičkom ocjenjivanju vina, kada se to traži odredbama ovog zakona i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona;
 - d) gdje je potrebno, godišnju verifikaciju usklađenosti sa specifikacijom proizvoda za vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla; i
 - e) gdje je potrebno, verifikaciju o usklađenosti s odredbama koje reguliraju proizvodnju sortnih vina i vina s oznakom godine berbe.
- (4) Posebno je zabranjeno na tržište stavljati bilo koji proizvod od grožđa namijenjen direktnom konzumiranju koji je zbog svog sastava ili karakteristika štetan za ljudsko zdravlje.

Član 47.

(Rješenje o puštanju vina u promet)

- (1) Prije stavljanja vina na tržište, fizičko ili pravno lice, vlasnik proizvoda mora nadležnim institucijama iz člana 6. stav (4) ovog zakona podnijeti zahtjev za izdavanje rješenja o stavljanju vina na tržište. Izdavanje rješenja o stavljanju na tržište mora se zahtijevati i kod izvoza grožđa na tržište izvan BiH.
- (2) Na osnovu zahtjeva i podnesene tražene prateće dokumentacije, uključujući potvrde o kontrolama iz člana 48. stav (3) ovog zakona, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona izdaju službeno rješenje o stavljanju proizvoda na tržište.

- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opće uslove za podnošenje zahtjeva iz stava (2) ovog člana, dokumentaciju koja se dostavlja uz zahtjev, potrebne provjere i osnovne elemente rješenja o stavljanju proizvoda na tržište.
- (4) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, za svoja područja, donose propise o načinu na koji proizvod može biti stavljen na tržište, posebno u pogledu detaljnog sadržaja zahtjeva za izdavanje rješenja o stavljanju na tržište i popratne dokumentacije, detaljnog sadržaja rješenja, uprava ili tijela u čijoj je nadležnosti po ovlaštenju izdavanje rješenja za stavljanje proizvoda na tržište i postupaka podnošenja prigovora i žalbi.

Član 48.

(Posebne odredbe za uvezena vina)

- (1) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, odredbe o oznakama porijekla i oznakama geografskog porijekla, odredbe o označavanju vina, kao i nazivi, definicije i prodajni opisi iz ovog zakona primjenjuju se na proizvode uvezene u BiH i koji spadaju u okvire TO brojeva 2009 61, 2009 69 i 2204 i, ako je to primjenjivo, ex 2202 99 19 (drugo dealkoholizirano vino s alkoholnom jačinom koja ne prelazi 0,5% vol.).
- (2) Osim ako međunarodnim ugovorom nije drugačije određeno, proizvodi navedeni u stavu (1) ovog člana moraju biti proizvedeni primjenom enoloških praksi odobrenih ovim zakonom ili, prije donošenja podzakonskih propisa navedenih u članu 13. ovog zakona, u skladu s enološkim praksama koje je preporučio i objavio OIV.
- (3) Prilikom uvoza proizvoda navedenih u stavu (1) ovog člana moraju se predočiti:
- a) certifikat ili certifikati koji potvrđuju usklađenost s odredbama navedenim u st. (1) i (2) ovog člana, izdati od nadležnog tijela u zemlji porijekla proizvoda;
 - b) laboratorijski analitički izvještaj izdat od tijela za to ovlaštenog u zemlji porijekla proizvoda ako se radi o proizvodu namijenjenom direktnom konzumiranju.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje detaljnija pravila za stavljanje uvoznih vina na tržište. Ova pravila posebno se odnose na: garancije o prirodi, izvoru i porijeklu proizvoda; priznavanje dokumenata o garancijama prirode, izvora i porijekla proizvoda i prateći dokument za uvezene proizvode.

Član 49.

(Maloprodaja grožđa i vina)

- (1) Grožđe, osim direktne prodaje u vinogradu, može se stavljati na tržište samo s uredno popunjenim pratećim dokumentom u skladu s odredbama člana 54. ovog zakona i samo na odobrenim prodajnim mjestima, koja u tu svrhu odobravaju jedinice lokalne samouprave, a o kojima su obaviještene nadležne institucije u entitetima ili Brčko Distriktu BiH i nadležni inspektor.
- (2) Vino se prodaje krajnjem kupcu u maloprodaji samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakovanjima koja čuvaju kvalitet proizvoda.
- (3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovog člana, fizička ili pravna lica koja proizvode vino i upisana su u vinogradarsko-vinarski registar iz člana 52. ovog zakona, mogu vino prodavati kao otvorenu robu u prostorijama u kojima proizvode, prerađuju i njeguju vina ili u svojim specijaliziranim prodavnicama, u skladu s odredbama trgovinskih propisa.
- (4) Uslove prostora za prodaju i način prodaje vina kao otvorene robe iz stava (3) ovog člana svojim propisima utvrđuju

nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona za svoja područja.

Član 50.

(Prodaja vina u ugostiteljstvu)

- (1) U ugostiteljskim objektima vino se može držati samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakovanjima zapremine do 60 litara.
- (2) U ugostiteljskim objektima vino se može prodavati samo u originalno zatvorenim bocama ili drugim pakovanjima ili na čaše iz originalno zatvorenih boca ili drugih pakovanja.
- (3) Izuzetno od odredbi stava (2) ovog člana, ugostiteljski objekat može držati i prodavati vino kao otvorenu robu iz posuda do 60 litara, pod uslovom da tačno i potpuno vodi evidenciju o nabavci i prodaji vina kao otvorene robe.
- (4) Bez obzira na odredbe stava (3) ovog člana, vina sa zaštićenom oznakom porijekla, zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina i vina sa oznakom godine berbe ne smiju se u ugostiteljskim objektima prodavati kao otvorena roba.
- (5) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima za svoja područja utvrđuju načine držanja i postupanja s vinskim sudovima u ugostiteljstvu i način vođenja evidencije iz stava (3) ovog člana.

DIO TREĆI - NADZOR NAD PROIZVODNIM POTENCIJALIMA I TRŽIŠTEM VINA

Član 51.

(Vinogradarski proizvodni potencijal)

- (1) S ciljem evidentiranja vinogradarskog proizvodnog potencijala BiH, sva fizička i pravna lica koja posjeduju ili iznajmljuju vinograde površine veće od 0,1 ha dužna su o tome obavijestiti tijelo nadležno za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra iz člana 52. ovog zakona s podacima o postojećim vinogradarskim površinama kao i o njihovom krčenju, novoj sadnji ili prekallemljanju.
- (2) Obaveza iz stava (1) ovog člana odnosi se i na fizička i pravna lica koja posjeduju ili iznajmljuju vinograd manji od 0,1 ha, ako se grožđe ili proizvodi od grožđa dobiveni iz tog vinograda stavljaju na tržište.

Član 52.

(Vinogradarsko-vinarski registar)

- (1) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona vode vinogradarsko-vinarski registar, svaka za svoje područje.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona imenovanjem ovlašćuju posebne, kompetentne uprave ili tijela za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra na njihovim područjima. Ako za ove poslove ovlaste posebne uprave ili tijela, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona obavezne su prikupiti i objediniti podatke iz svih vinogradarsko-vinarskih registara na svom području i dostaviti ih Ministarstvu u skladu s odredbama iz stava (7) ovog člana.
- (3) Vinogradarsko-vinarski registar sadrži podatke o:
- a) vinogradarskom proizvodnom potencijalu kako je navedeno u članu 51. ovog zakona;
 - b) obaveznim izjavama kako je navedeno u članu 53. stav (1) ovog zakona;
 - c) fizičkim i pravnim licima koja su obavezna voditi podrumске registre kako je navedeno u članu 55. stav (1) ovog zakona;
 - d) geografskim područjima uzgoja vinove loze kako je navedeno u članu 8. ovog zakona;
 - e) historijskim vinogradarskim položajima kako je navedeno u članu 9. ovog zakona;
 - f) vinogradarima;
 - g) proizvođačima grožđa;

- h) proizvođačima vina;
 - i) prerađivačima;
 - j) puniocima vina;
 - k) trgovcima vinom;
 - l) mjestima maloprodaje vina kao otvorene robe, kako je navedeno u članu 49. stav (3) ovog zakona; i
 - m) destilerijama.
- (4) Obavezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar podliježu subjekti navedeni u stavu (3) tač. f), g), h), i), j), k) i m) ovog člana.
- (5) Subjekti iz stava (4) ovog člana koji podliježu obavezi upisa u vinogradarsko-vinarski registar mogu obavljati poslove regulirane ovim zakonom tek nakon upisa u vinogradarsko-vinarski registar.
- (6) Kontrolu tačnosti podataka u vinogradarsko-vinarskom registru, pored nadležnih inspeksijskih tijela, provode nadležna tijela putem administrativnih kontrola i kontrola na licu mjesta, kako je navedeno u članu 57. ovog zakona.
- (7) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona redovno dostavljaju Ministarstvu podatke i informacije iz vinogradarsko-vinarskih registara na svojim područjima, a Ministarstvo ove podatke i informacije objedinjuje za nivo BiH. Detaljne odredbe o dostavljanju ovih podataka i informacija Ministarstvu utvrđuje Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom.
- (8) S ciljem utvrđivanja jedinstvene metodologije, Vijeće ministara BiH donosi podzakonski propis o načinu upisa u registar, sadržaju i organizaciji registra, podacima koji se podnose prilikom registracije, podacima koji se redovno dostavljaju u registar s načinom za njihovo podnošenje, načinu vođenja vinogradarstva i registra vina, uslovima za podnošenje podataka o promjenama u registar i brisanju iz registra.

Član 53.

(Obavezne izjave)

- (1) Fizička i pravna lica koja posluju u vinskom sektoru dužna su nadležnim institucijama iz člana 6. stav (4) ovog zakona, ili tijelima od njih imenovanim za vođenje vinogradarsko-vinarskog registra, redovno dostavljati obavezne izjave s tačnim i cjelovitim podacima, kako slijedi:
- a) izjavu o berbi, koju podnosi proizvođač grožđa;
 - b) izjavu o proizvodnji, koju podnosi proizvođač vina; i
 - c) izjavu o zalihama, koju podnose proizvođači vina, prerađivači, punioci i trgovci.
- (2) Obavezne izjave iz stava (1) ovog člana dostavljaju se tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar u koji je upisan subjekat obaveznik podnošenja obavezne izjave, kako je navedeno u članu 52. st. (1) i (2) ovog zakona.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona redovno dostavljaju podatke dobivene iz obaveznih izjava iz stava (1) ovog člana Ministarstvu kroz prijenos podataka i informacija iz vinogradarsko-vinarskih registara iz člana 52. stav (7) ovog zakona.
- (4) S ciljem olakšanja praćenja i provjera proizvodnje i zaliha od strane nadležnih institucija iz člana 6. stava (4) ovog zakona, Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje način i uslove podnošenja obaveznih izjava, period obaveznog čuvanja izjava, period čuvanja i druge potrebne odredbe, uključujući i njihova izuzeća.

Član 54.

(Prateći dokument)

- (1) Svaki transport grožđa i proizvoda od grožđa proizvedenih u BiH ili uvezenih, koji se obavljaju između proizvođača grožđa, proizvođača vina, prerađivača, punilaca i trgovaca, ili od njih do maloprodajnih objekata, vrši se uz

- posjedovanje propisanog pratećeg dokumenta koji mora biti dostupan na uvid nadležnim tijelima tokom transporta.
- (2) Prateći dokument može se koristiti samo za jednu pošiljku proizvoda.
- (3) Prateći dokument izdaje se na zahtjev pošiljaoca podnesenom tijelu koje vodi vinogradarsko-vinarski registar iz člana 52. st. (1) i (2) ovog zakona, u koji je pošiljalac upisan.
- (4) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o izdavanju pratećeg dokumenta, dodjeli jedinstvenog referentnog broja, sadržaju, upotrebi, periodu obaveznog čuvanja pratećeg dokumenta i druge odredbe o pratećem dokumentu, uključujući i izuzeća od njih.

Član 55.

(Podrumski registri)

- (1) Fizička ili pravna lica koja drže proizvode vinskog sektora u poslovne ili komercijalne svrhe, posebno proizvođači grožđa, proizvođači vina, prerađivači, punioci i trgovci, vode ulazne i izlazne registre (podrumске registre) za te proizvode, evidenciju o enološkim praksama, preradi i postupcima provedenim nad proizvodima.
- (2) Podrumski registri vode se u prostorima u kojima se proizvodi nalaze, uz izuzetna odstupanja u skladu s odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o sadržaju i izgledu podrumskih registara, proizvodima koji se upisuju u registar, podacima o proizvodima koji se uvrštavaju u registar, podacima o radnjama koje treba uvrstiti u registre, podacima o određenim proizvodima koji se upisuju u registre, gubicima, slučajnim promjenama količina proizvoda i ličnoj ili porodičnoj potrošnji, rokovima za unos podataka u registre, periodu obaveznog čuvanja registara, zatvaranju registara i druge potrebne odredbe, uključujući i izuzeća od njih.

DIO ČETVRTI - KONTROLE

POGLAVLJE I. ADMINISTRATIVNE I INSPEKCIJSKE KONTROLE

Član 56.

- (Kontrole i kontrolne uprave i tijela u sektoru vinarstva)
- (1) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona osiguravaju da svaki operater, koji ima obaveze prema odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona, bude obuhvaćen sistemom kontrola i provjera.
- (2) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona na osnovu analize rizika provjeravaju da li proizvodi iz člana 3. stav (1) ovog zakona odgovaraju pravilima utvrđenim odredbama ovog zakona i podzakonskih propisa koji se donose na osnovu ovog zakona te, po tom osnovu, izriču primjerene administrativne kazne.
- (3) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ovlašćuju jedno ili više nadležnih kompetentnih tijela koja su odgovorna za osiguranje usklađenosti s pravilima u sektoru vinarstva utvrđenim ovim zakonom, podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, kao i zakonskim i podzakonskim propisima koji se za sektor vinarstva donesu na nivou entiteta i Brčko Distrikta BiH.
- (4) Ako nadležna institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona imenuje više nadležnih kompetentnih tijela iz stava (3) ovog člana, ona pri tome precizno navodi njihove posebne odgovornosti i koordinira njihov rad.
- (5) Bez obzira na broj imenovanih nadležnih kompetentnih tijela iz stava (3) ovog člana, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona, svaka za svoje područje, određuju

- jedno tijelo za vezu koje je odgovorno za kontakte s Ministarstvom i s drugim takvim tijelima za vezu u BiH.
- (6) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ovlašćuju jednu ili više laboratorija za obavljanje službenih fizičko-hemijskih analiza proizvoda sektora vinarstva.
- (7) Kontrole nadležnih kompetentnih tijela navedenih u stavu (3) ili stavu (4) ovog člana posebno se odnose na vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla, vina bez zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla koja su označena godinom berbe, aromatizirane vinske proizvode sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla i godišnje provjere usklađenosti sa specifikacijom proizvoda tokom proizvodnje i za vrijeme ili nakon finalizacije vina.
- (8) Na osnovu prijedloga zainteresiranih proizvođača i službenog prihvatanja od strane nadležnog tijela iz stava (3) ovog člana, operativne poslove na godišnjoj provjeri usklađenosti sa specifikacijom proizvoda iz stava (7) ovog člana vrše certifikacijska tijela koja moraju biti akreditirana i djelovati u skladu sa standardom BAS EN ISO 17065.
- (9) Nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona dužne su obavijestiti Ministarstvo o nazivima i adresama nadležnih kompetentnih tijela i laboratorija iz st. (3) i (6) ovog člana i njihovim specifičnim zadacima. Ministarstvo ove informacije čini javnim i redovno ih ažurira.
- (10) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom donosi odredbe o:
- općim zahtjevima za nadležno kompetentno kontrolno tijelo iz stava (3) ovog člana;
 - posebnim pravilima za tijela koja vrše godišnju provjeru usklađenosti sa specifikacijom proizvoda, kako je navedeno u stavu (8) ovog člana;
 - aktivnostima koje nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona provode s ciljem sprečavanja nezakonitog korištenja zaštićenih oznaka porijekla i zaštićenih oznaka geografskog porijekla i zaštićenih tradicionalnih izraza;
 - izvještavanju od nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona prema Ministarstvu u vezi sa izvršenim kontrolama u sektoru vinarstva;
 - drugim pravilima za osiguranje efikasnih kontrola u sektoru vinarstva.

Član 57.

(Administrativne kontrole)

- Administrativne kontrole i provjere u sektoru vinarstva provode nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili druga nadležna kompetentna tijela imenovana za obavljanje administrativnih kontrola u sektoru.
- Administrativne kontrole iz stava (1) ovog člana podrazumijevaju administrativno-upravne provjere i, prema potrebi, kontrole na licu mjesta koje provode kontrolori ovlašteni od nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili drugih, imenovanih, nadležnih kompetentnih tijela.
- Provjere iz stava (1) ovog člana vrše se sistematski ili kao slučajne provjere zasnovane na analizi rizika na teritoriji na kojoj se odvijaju proizvodnja i stavljanje na tržište proizvoda sektora vinarstva.
- U slučaju kada kontrola uključuje uzimanje uzoraka, priroda i učestalost provjera moraju biti takvi da su provjere reprezentativne za cijelo područje entiteta ili Brčko Distrikta BiH i da odgovaraju količini proizvoda sektora vinarstva proizvedenih, plasiranih na tržište ili uskladištenih s ciljem njihovog stavljanja u promet.

- (5) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje pravila o administrativnim kontrolama i provjerama, uključujući planiranje, izvršioce administrativnih kontrola i provjera, obim kontrola i provjera, obaveze fizičkih i pravnih lica koja se kontroliraju na licu mjesta i druge odredbe potrebne za efikasnu administrativnu kontrolu sektora vinarstva.

Član 58.

(Inspeksijske kontrole)

- Inspeksijske kontrole proizvodnje i stavljanja na tržište proizvoda vinskog sektora aromatiziranih vinskih proizvoda i voćnih vina, prema ovom zakonu i podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona, provode inspeksijska tijela iz člana 6. stav (5) ovog zakona, u skladu s ovlaštenjima i nadležnostima utvrđenim posebnim propisima o inspeksijskom nadzoru.
- Vijeće ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje opće odredbe o zadacima nadležnog inspektora u sektoru vinarstva, mjerama koje nadležni inspektor može preduzeti u sektoru vinarstva, službenom uzorkovanju za potrebe inspeksijskog nadzora, analizama službeno uzetih uzoraka za potrebe inspekcije, troškovima analize službeno uzetih uzoraka, obavezama inspeksijski nadziranih subjekata, privremenim zabranama koje inspektor može izreći, postupcima s proizvodima koji nisu u skladu s odredbama ovog zakona ili podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona i druge odredbe potrebne za inspeksijski nadzor sektora vinarstva.

POGLAVLJE II. FIZIČKO-HEMIJSKE I ORGANOLEPTIČKE ANALIZE

Član 59.

(Fizičko-hemijske analize)

- Svi proizvodi iz člana 3. stav (1) ovog zakona, aromatizirani vinski proizvodi i voćna vina proizvedena u BiH podliježu fizičko-hemijskoj laboratorijskoj analizi prije stavljanja u promet, kao i nakon stavljanja na tržište na zahtjev administrativnog kontrolora ili nadležnog inspektora.
- Vijeće ministara BiH podzakonskim propisima utvrđuje obavezne i dodatne parametre sastava i karakteristika vina koji se provjeravaju fizičko-hemijskom analizom, metode uzorkovanja, količine uzorka, način isporuke uzoraka, uslove i posljedice superanalize, pokrivanje troškova analize i druga pravila u vezi s fizičko-hemijskim analizama proizvoda sektora vinarstva.

Član 60.

(Ovlaštene laboratorije)

- Fizičko-hemijske analize i superanalize proizvoda sektora vinarstva vrše laboratorije koje su za to ovlaštene od nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona, na zahtjev laboratorije i uz dokaze da laboratorija ispunjava uslove za obavljanje fizičko-hemijskih analiza proizvoda iz člana 59. stav (1) ovog zakona.
- Laboratorije ovlaštene za fizičko-hemijske analize i superanalize, kako je navedeno u stavu (1) ovog člana, moraju ispunjavati opće kriterije za rad ispitnih laboratorija utvrđenih u važećem izdanju standarda BAS EN ISO/IEC 17025.
- Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje opće i posebne uslove za laboratorije ovlaštene za vršenje fizičko-hemijskih analiza i superanaliza proizvoda sektora vinarstva.

Član 61.

(Metode fizičko-hemijskih analiza)

- (1) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje analitičke metode za obavljanje fizičko-hemijskih analiza proizvoda iz člana 59. stav (1) ovog zakona.
- (2) Metode iz stava (1) ovog člana moraju se, kad god je to moguće, zasnivati na relevantnim metodama koje preporučuje i objavljuje OIV.
- (3) Do donošenja podzakonskog propisa iz stava (1) ovog člana, fizičko-hemijske analize proizvoda sektora vinarstva vrše se metodama koje preporučuje i objavljuje OIV ili metodama koje odobre nadležne institucije entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 62.

(Organoleptičko ocjenjivanje vina)

- (1) Vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla, sortna vina i vina sa oznakom godine berbe bez zaštićene oznake porijekla ili oznake geografskog porijekla, te aromatizirani vinski proizvodi sa zaštićenom oznakom geografskog porijekla proizvedeni u BiH podliježu službenom organoleptičkom ocjenjivanju prije njihovog stavljanja na tržište.
- (2) Službeno organoleptičko ocjenjivanje proizvoda iz stava (1) ovog člana obavlja Komisija za organoleptičko ocjenjivanje imenovana sa službene liste certificiranih degustatora vina u BiH.
- (3) Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje zahtjeve i uslove za organizaciju obuke za certificirane degustatore vina, uslove za imenovanje certificiranih degustatora vina, uslove za izvođenje organoleptičkog ocjenjivanja, sastav i način rada Komisije za organoleptičko ocjenjivanje, metode organoleptičkog ocjenjivanja i druga pravila potrebna za vršenje službenog organoleptičkog ocjenjivanja.
- (4) Do donošenja podzakonskog propisa iz stava (3) ovog člana i popisa degustatora iz stava (2) ovog člana službeno organoleptičko ocjenjivanje vina obavljaju laboratorije ranije ovlaštene za fizičko-hemijske analize vina.

Član 63.

(Posebni stručni, analitički i administrativni poslovi u sektoru vinarstva)

- (1) Posebne stručne, analitičke i administrativne poslove u sektoru vinarstva utvrđene ovim zakonom, podzakonskim propisima koji se donose na osnovu ovog zakona i propisima nadležnih institucija iz člana 6. stav (4) ovog zakona obavljaju za to ovlaštene organizacije iz člana 6. stav (6) ovog zakona.
- (2) Poslovi iz stava (1) ovog člana posebno se odnose na:
 - a) izradu mišljenja o nepovoljnim uslovima za sazrijevanje grožđa;
 - b) izradu mišljenja za obogaćivanje te povećanje ili smanjenje kiselosti mošta;
 - c) analize i izdavanje mišljenja o primjenjivosti enoloških sredstava;
 - d) izradu mišljenja o kvalitetu sektorskog proizvoda na poseban inspeksijski zahtjev ili zahtjev vlasnika proizvoda;
 - e) izradu osnovnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskih proizvoda na zahtjev vlasnika proizvoda;
 - f) izradu mišljenja o opravdanosti planirane eksperimentalne primjene neodobrenih enoloških praksi ili sredstava; i

g) izradu mišljenja o mogućnostima i uslovima za stavljanje na tržište eksperimentalno dobivenih proizvoda.

- (3) Pored poslova iz stava (2) ovog člana, nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona svojim propisima mogu utvrditi i druge stručne, analitičke i administrativne poslove koje u sektoru vinarstva obavljaju ovlaštene organizacije iz stava (1) ovog člana.
- (4) Ministarstvo na zahtjev ili prema propisima zemlje koja uvozi vina iz BiH dostavlja podatke o svim organizacijama iz stava (1) ovog člana ovlaštenim i imenovanim za izradu osnovnih i analitičkih dijelova dokumentacije za izvoz sektorskih proizvoda.

DIO PETI - ORGANSKA VINA, AROMATIZIRANI VINSKI PROIZVODI I VOĆNA VINA

Član 64.

(Organsko vino)

- (1) Organsko vino je vino proizvedeno iz organsko uzgojenog grožđa priznatih sorti vinove loze prema posebnim tehnološkim uslovima propisanim za proizvodnju organskih vina i koje u tržišnom prometu može biti označeno izrazom "organsko vino".
- (2) Proizvođač organski uzgojenog grožđa iz stava (1) ovog člana mora posjedovati certifikat izdat u skladu s odredbama posebnih propisa kojima se uređuje certificiranje organske poljoprivredne proizvodnje.
- (3) Proizvođač organskog vina iz stava (1) ovog člana mora posjedovati certifikat izdat u skladu s odredbama podzakonskog propisa iz člana 65. ovog zakona kojima se uređuju proizvodnja i promet organskog vina.
- (4) Vino proizvedeno od certificiranog organski uzgojenog grožđa, bez certifikata o proizvodnji organskog vina na tržištu može se prezentirati i označiti izrazom "vino proizvedeno od organski uzgojenog grožđa", ali ne i izrazom "organsko vino".

Član 65.

(Podzakonski propis o organskim vinima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom o organskim vinima utvrđuje tehnološke uslove i zahtjeve u vezi s dozvoljenim enološkim praksama, potrebne certifikate i uslove certificiranja, uslove za registraciju proizvođača organskih vina, pravila označavanja organskih vina i pravila za njihovo stavljanje na tržište.

Član 66.

(Kategorije aromatiziranih vinskih proizvoda)

Aromatizirani vinski proizvodi su proizvodi dobiveni od proizvoda od grožđa iz člana 3. stav (1) ovog zakona koji su aromatizirani. Ovi proizvodi razvrstavaju se u sljedeće kategorije:

- a) aromatizirana vina;
- b) aromatizirana pića na bazi vina; i
- c) aromatizirani kokteli na bazi vina.

Član 67.

(Podzakonski propis o aromatiziranim vinskim proizvodima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom utvrđuje: definicije, označavanje, opis, prezentaciju, proizvodne postupke, metode analiza, označavanje i zaštitu geografskih oznaka, potvrđivanje saglasnosti sa specifikacijom proizvoda, kontrolne mjere, registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, uslove podnošenja podataka relevantnih za registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, obavezne izjave o proizvodnji i zalihama, uslove za podnošenje obaveznih izjava o proizvodnji i zalihama, podrumске registre i ostale potrebne odredbe za proizvodnju i promet aromatiziranih vinskih proizvoda.

Član 68.

(Registar proizvođača voćnog vina)

Fizičko lice ili pravno lice koje proizvodi i/ili prodaje voćna vina u BiH upisuje se u registar proizvođača voćnih vina koji uspostavljaju i vode nadležne institucije iz člana 6. stav (4) ovog zakona ili od njih imenovana druga nadležna tijela.

Član 69.

(Podzakonski propis o voćnim vinima)

Vijeće ministara BiH podzakonskim propisom detaljnije utvrđuje pravila o registru proizvođača voćnog vina, uslove za podnošenje podataka relevantnih za registar proizvođača voćnih vina, kategorije voćnih vina, pravila proizvodnje koja se odnose na grupe i kategorije voćnih vina, odredbe o tehnološkim postupcima i tretmanima, supstance dopuštene u proizvodnji, pravila za miješanje voćnih vina, pravila o označavanju i prezentaciji, rješenje o stavljanju voćnog vina na tržište, pravila za podrumске registre, obavezne izjave o proizvodnji i zalihama sa uslovima podnošenja izjava i druge odredbe potrebne za proizvodnju i organiziranje tržišta voćnih vina u BiH.

DIO ŠESTI - PREKRŠAJNE ODREDBE

Član 70.

(Novčane kazne nižeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 600,00 KM do 2.000,00 KM kaznit će se pravno lice zbog sljedećih prekršaja:
 - a) dostavljanje podataka o promjenama u vinogradarsko-vinarskom registru mimo rokova utvrđenih u članu 52. stav (8);
 - b) dostavljanje traženih obaveznih izjava o proizvodnji mimo utvrđenog u članu 53. stav (4);
 - c) dostavljanje podataka o promjenama u registru proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda mimo rokova utvrđenih u članu 67;
 - d) dostavljanje traženih obaveznih izjava o aromatiziranim vinskim proizvodima mimo rokova utvrđenih u članu 67;
 - e) dostavljanje podataka o promjenama u registru proizvođača voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članu 69;
 - f) dostavljanje traženih obaveznih izjava o proizvodnji voćnih vina mimo rokova utvrđenih u članu 69.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se i odgovorna osoba pravnog lica novčanom kaznom u iznosu od 200,00 KM do 1.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 150,00 KM do 500,00 KM.

Član 71.

(Novčane kazne srednjeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM kaznit će se pravno lice zbog sljedećih prekršaja:
 - a) proizvodnja proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) od grožđa sorti vinove loze koje nisu na Listi priznatih sorti u skladu s članom 10. stav (1);
 - b) nekrčenje sorti izbrisanih s popisa priznatih sorti vinove loze u periodu utvrđenom u članu 10. stav (5);
 - c) stavljanje na tržište proizvoda koji nije u skladu s definicijom, nazivom i prodajnim opisom proizvoda navedenim u članu 3. stav (3), kršenje odredbi člana 12. stav (2);
 - d) proizvodnju i konzerviranje proizvoda navedenih u članu 3. stav (1) neodobrenim enološkim postupcima, kršenje odredbi člana 13. stav (1);
 - e) upotreba enoloških postupaka u svrhe različite od osiguranja ispravne vinifikacije, pravilnog čuvanja ili

potrebne finalizacije proizvoda, kršenje odredbi člana 13. stav (3);

- f) provođenje pojačavanja, povećanja kiselosti ili smanjenja kiselosti bez službenog odobrenja, kršenje odredbi člana 13. stav (7) tačka e);
- g) dodavanje vode u proizvode navedene u članu 3. stav (1), kršenje odredbi člana 14. stav (1);
- h) dodavanje alkohola u proizvode navedene u članu 3. stav (1), kršenje odredbi člana 14. stav (2);
- i) upotreba vina pojačanog za destilaciju u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (3);
- j) upotreba groždanog mošta u kojem je alkoholna fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (4);
- k) upotreba groždanog soka ili koncentriranog groždanog soka u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (5);
- l) upotreba groždanog mošta dobivenog iz prosušenog grožđa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (6);
- m) upotreba uvezenog grožđa, groždanog mošta, groždanog mošta u fermentaciji, koncentriranog groždanog mošta, prečišćenog koncentriranog groždanog mošta, groždanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždanog soka, koncentriranog groždanog soka i vina ili njihovih smjesa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (7);
- n) cijedenje u suprotnosti s odredbama člana 14. st. (9) i (10);
- o) upotreba vinskog taloga ili komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (11);
- p) cijedenje vinskog taloga i refermentacija groždane komine za svrhe različite od onih propisanih u članu 14. stav (12);
- r) upotreba piketa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (13);
- s) neodlaganje ili odlaganje nusproizvoda u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (14);
- t) eksperimentalna primjena enoloških praksi u suprotnosti s odredbama člana 15. st. (2) i (3);
- u) čuvanje, puštanje u promet i upotreba proizvoda dobivenih eksperimentalno primijenjenim enološkim praksama u suprotnosti s odredbama člana 15. stav (3);
- v) provođenje destilacije bez upisa u vinogradarsko-vinarski registar, kršenje odredbi člana 17. stav (1);
- z) provođenje destilacije bez vođenja destilerijskih registara, kršenje odredbi člana 17. stav (1);
- aa) proizvodnja vina sa zaštićenom oznakom porijekla ili zaštićenom oznakom geografskog porijekla u područjima izvan područja navedenih u članu 20. stav (1) tačka a) alineja 3), tačka b) alineja 3) i članu 20. stav (2);
- bb) upotreba zaštićenog tradicionalnog izraza u suprotnosti s odredbama člana 33. st. (1), (2) i (3);
- cc) označavanje i prezentacija proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 40. stava (2) člana 41, člana 42. stav (2) i člana 43;
- dd) reklamiranje vina u suprotnosti s odredbama člana 45;
- ee) stavljanje na tržište proizvoda od grožđa i grožđa čiji su proizvodnja, sastav i karakteristike u suprotnosti s odredbama člana 46. stava (1);
- ff) stavljanje proizvoda na tržište u suprotnosti s odredbama člana 46. stav (2) o obaveznom rješenju za stavljanje proizvoda na tržište;
- gg) stavljanje na tržište uvoznih proizvoda sektora vinarstva u suprotnosti s odredbama člana 48;

- hh) upotreba proizvoda koji ne ispunjavaju uslove kategorizacije iz člana 3, kršenje odredbi člana 48;
- ii) prodaja grožđa u suprotnosti s odredbama člana 49. stav (1);
- jj) maloprodaja vina u suprotnosti s odredbama člana 49. st. (2), (3) i (4);
- kk) prodaja i držanje vina u ugostiteljstvu u suprotnosti s odredbama člana 50;
- ll) proizvodnja bez obaveznog upisa u vinogradarsko-vinarski registar u skladu s odredbama člana 52. st. (4), (5) i (6);
- mm) nepodnošenje ili dostavljanje netačnih podataka u vinogradarsko-vinarski registar prema odredbama člana 52. st. (4) i (8);
- nn) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih obaveznih izjava, kršenje odredbi člana 53. st. (1) i (4);
- oo) nečuvanje obaveznih izjava u periodu utvrđenom članom 53. stav (4);
- pp) stavljanje u promet i transport proizvoda sektora vinarstva bez pratećeg dokumenta iz člana 54;
- rr) stavljanje u promet i transport proizvoda sektora vinarstva s pratećim dokumentom popunjenim i ovjerenim u suprotnosti s odredbama člana 54. stav (4);
- ss) nečuvanje pratećeg dokumenta u periodu utvrđenom u članu 54. stav (4);
- tt) nevođenje podrumskih registara iz člana 55. stav (1);
- uu) nečuvanje podrumskih registara u periodu navedenom u članu 55. stav (3);
- vv) proizvodnja organskih vina u suprotnosti s odredbama čl. 64. i 65.
- zz) označavanje, prezentacija i stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 67;
- aaa) imenovanje aromatiziranih vinskih proizvoda u suprotnosti s odredbama člana 66;
- bbb) proizvodnja aromatiziranih vinskih proizvoda bez upisa u registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
- ccc) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih izjava o proizvodnji i zalihama aromatiziranih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
- ddd) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda sa zaštićenom geografskom oznakom bez osiguranog certificiranja o usklađenosti sa specifikacijom proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
- eee) proizvodnja aromatiziranih vinskih proizvoda čije je ime već zaštićeno u BiH ili drugoj zemlji, kršenje odredbi člana 67;
- fff) proizvodnja voćnih vina bez upisa u registar proizvođača voćnih vina, kršenje odredbi člana 68;
- ggg) nepodnošenje obaveznih izjava ili podnošenje netačnih izjava o proizvodnji i zalihama voćnih vina, kršenje odredbi člana 69; i
- hhh) proizvodnja voćnih vina u suprotnosti s odredbama člana 69.
- (2) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se odgovorno lice u pravnom licu novčanom kaznom u iznosu od 1.000,00 KM do 2.000,00 KM.
- (3) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se fizičko lice ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 500,00 KM do 2.500,00 KM.

Član 72.

(Novčane kazne višeg iznosa)

- (1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 KM do 150.000,00 KM kaznit će se pravno lice zbog sljedećih prekršaja:
- a) stavljanje na tržište proizvoda koji nose naziv proizvoda sektora vinarstva dobijenih od plodova koji nisu vinski grožđe u skladu s odredbama člana 10. stav (1);
- b) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih primjenom neodobrenih enoloških praksi, prekršaj odredbi člana 13. st. (1) i (4) tačka a);
- c) stavljanje na tržište proizvoda dobijenih pojačavanjem, povećanjem kiselosti ili smanjenjem kiselosti u suprotnosti s odredbama člana 13. stav (4) tačka b);
- d) stavljanje na tržište proizvoda iz člana 3. stav (1) dobivenih dodavanjem vode, kršenje odredbi člana 14. stav (1);
- e) stavljanje na tržište proizvoda iz člana 3. stav (1) dobivenih dodavanjem alkohola, kršenje odredbi člana 14. stav (2);
- f) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom vina alkoholno pojačanog za destilaciju, kršenje odredbi člana 14. stav (3);
- g) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom groždanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (4);
- h) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom groždanog soka ili koncentriranog groždanog soka u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (5);
- i) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom groždanog mošta izdvojenog iz prosušenog grožđa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (6);
- j) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih upotrebom uvoznog grožđa, groždanog mošta, groždanog mošta u fermentaciji, koncentriranog groždanog mošta, prečišćenog koncentriranog groždanog mošta, groždanog mošta u kojem je fermentacija zaustavljena dodavanjem alkohola, groždanog soka, koncentriranog groždanog soka i vina ili njihovih smjesa, kršenje odredbi člana 14. stav (7);
- k) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih kupžiranjem u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (8);
- l) stavljanje na tržište proizvoda iz vinskog taloga i komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stava (11);
- m) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih cijedenjem vinskog taloga ili refermentacijom groždane komine u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (12);
- n) stavljanje na tržište proizvoda dobivenih od piketa u suprotnosti s odredbama člana 14. stav (13);
- o) proizvodnja ili stavljanje na tržište mošta i vina dobijenih primjenom vještačkih sredstava, kršenje odredbi člana 14. stav (15);
- p) stavljanje na tržište pokvarenih ili vina s manom, kršenje odredbi člana 16. stav (1);
- r) svaka upotreba zaštićene oznake porijekla ili zaštićene oznake geografskog porijekla u suprotnosti s odredbama člana 26. st. (1) i (2);
- s) stavljanje vina na tržište u suprotnosti s odredbama o zaštićenim oznakama porijekla i zaštićenim oznakama geografskog porijekla, kršenje odredbi člana 26. st. (1) i (2);

- t) stavljanje na tržište bilo kojeg proizvoda sektora vinarstva namijenjenog za direktno konzumiranje koji je štetan za ljudsko zdravlje, kršenje odredbi člana 46. stav (4);
 - u) stavljanje proizvoda na tržište bez obaveznog upisa u vinogradarsko-vinarski registar, kršenje odredbi člana 52. st. (4) i (5);
 - v) nesaradnja kod administrativnih kontrola i provjera, kako je navedeno u članu 57. stav (5);
 - z) nesaradnja kod inspeksijskog nadzora, kako je navedeno u članu 58. stav (2);
 - aa) nepostupanje po nalogu inspektora, kršenje odredbi člana 58. stav (2);
 - bb) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda bez upisa u registar proizvođača aromatiziranih vinskih proizvoda, kršenje odredbi člana 67;
 - cc) stavljanje na tržište aromatiziranih vinskih proizvoda čiji je naziv već zaštićen u BiH ili drugoj zemlji, kršenje odredbi člana 67;
 - dd) stavljanje voćnih vina na tržište bez upisa u registar proizvođača voćnih vina, kršenje odredbi člana 68;
 - ee) stavljanje voćnih vina na tržište u suprotnosti s odredbama člana 69. i
 - ff) stavljanje organskih vina na tržište u suprotnosti s odredbama čl. 64. i 65;
- (2) Za prekršaj iz stava (1) kaznit će se i odgovorno lice u pravnom licu kaznom u iznosu od 2.000,00 KM do 10.000,00 KM.
 - (3) Za prekršaj iz stava (1) ovog člana kaznit će se fizičko lice ili poduzetnik novčanom kaznom u iznosu od 3.000,00 KM do 10.000,00 KM.

DIO SEDMI - PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Član 73.

(Podzakonski propisi)

- (1) Podzakonske propise iz člana 3. stav (3); člana 10. stav (2); člana 13. stav (7); člana 31. stav (1); člana 31. stav (2); člana 31. stav (3); člana 31. stav (4); člana 31. stav (5); člana 31. stav (6); člana 35. stav (2); člana 35. stav (4); člana 37. stav (5); člana 41. stav (3) tačke b); člana 42. stav (3); člana 44; člana 47. stav (3); člana 48. stav (4); člana 52. stav (7); člana 52. stav (8); člana 53. stav (4); člana 54. stav (4); člana 55. stav (3); člana 56. stav (10); člana 57. stav (5); člana 58. stav (2); člana 59. stav (2); člana 60. stav (3); člana 61. stav (1); člana 62. stav (3); člana 65; čl. 67. i 69. ovog zakona Vijeće ministara BiH donosi najkasnije u roku od 12 mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.
- (2) Podzakonski propis iz člana 8. stav (9) ovog zakona Vijeće ministara BiH donosi u roku ne dužem od 30 mjeseci od dana stupanja ovog zakona na snagu.
- (3) Gdje god je to praktično, Vijeće ministara BiH može integrirati podzakonske propise iz stava (1) u manji broj konzistentnih i funkcionalnih podzakonskih propisa.
- (4) Ministarstvo uspostavlja Komisiju iz člana 38. stav (1) ovog zakona najkasnije dva mjeseca nakon donošenja podzakonskog propisa iz člana 31. stav (3) ovog zakona.
- (5) Do usvajanja pravilnika navedenog u članu 8. stav (9) ovog zakona, Pravilnik o utvrđivanju i podjeli vinogradarskih rejona ("Službeni list SR BiH", 24/84) ostaje na snazi.

Član 74.

(Harmonizacija propisa za sektor vinarstva u BiH)

Entitetski zakoni i zakon Brčko Distrikta BiH za sektor vinarstva usklađeni s odredbama ovog zakona donose se najkasnije u roku od šest mjeseci od dana stupanja na snagu ovog zakona.

Član 75.

(Prijelazna klasifikacija vinogradarsko-geografskih jedinica prema vinogradarskim klimatskim zonama)

- (1) Do usvajanja provedbenog propisa iz člana 8. stav (9) ovog zakona postojeće vinogradarsko-geografske jedinice u BiH pripadaju vinogradarskim klimatskim zonama kako slijedi:
 - a) Vinogradarska klimatska zona B obuhvata:
 - 1) Majevičko vinogorje;
 - 2) Ukrinsko vinogorje; i
 - 3) Kozaračko vinogorje.
 - b) Vinogradarska klimatska zona C I. obuhvata:
 - 1) Jablaničko vinogorje;
 - c) Vinogradarska klimatska zona C II. obuhvata:
 - 1) Lištičko vinogorje; i
 - d) Vinogradarska klimatska zona C III. obuhvata:
 - 1) Mostarsko vinogorje.
- (2) Razvrstavanje vinogradarsko-geografskih jedinica u određene vinogradarske klimatske zone iz stava (1) ovog člana revidira se donošenjem podzakonskog propisa o uspostavljanju nove vinogradarske rejonizacije BiH iz člana 8. stav (9) ovog zakona i člana 73. stav (2) ovog zakona.

Član 76.

(Prijelazno korištenje tradicionalnih izraza za deklarirani kvalitet vina)

- (1) Izuzetno od odredbi čl. 36. i 37. ovog zakona, do uspostavljanja sistema zaštite oznaka porijekla i oznaka geografskog porijekla iz Drugog dijela, Poglavlja II. odjeljaka A i B i sistema za zaštitu tradicionalnih izraza u sektoru vinarstva prema odredbama Drugog dijela, Poglavlja II. Odjeljaka C., izrazima: "regionalno vino" ili "регионално вино" (alt. "stono vino", "stolno vino", "стоно вино"); "kvalitetno vino" ili "квалитетно вино" i "vrhunsko vino" ili "врхунско вино" iz člana 37. st. (2) i (3) tač. a) i b) ovog zakona se kao uobičajenim izrazima za deklarirani kvalitet vina mogu označavati vina proizvedena u BiH koja se stavljaju na tržište u BiH ili se izvoze.
- (2) Izrazi iz stava (1) ovog člana tokom prijelaznog perioda iz istog stava mogu biti praćeni izrazima kao što su "s geografskom oznakom", "sa zaštićenom geografskom oznakom", "s geografskim porijeklom", "sa zaštićenim geografskim porijeklom" ili sličnim izrazima.
- (3) Tokom prijelaznog perioda iz stava (1) ovog člana, vina uvezena u BiH označena izrazima iz st. (1) i (2) ovog člana mogu se staviti na tržište u BiH, pod uslovom da njihova prateća dokumentacija i provedene provjere pokazuju da ona ispunjavaju zahtjeve za proizvodnju i stavljanje na tržište vina s tim izrazima u BiH.

Član 77.

(Laboratorije za fizičko-hemijske analize)

Do ovlaštenja laboratorija u skladu s odredbama člana 60. ovog zakona, fizičko-hemijske analize prema odredbama ovog zakona nastavljaju obavljati laboratorije do sada ovlaštene od nadležnih institucija entiteta i Brčko Distrikta BiH.

Član 78.

(Prestanak važenja)

Danom početka primjene ovog zakona prestaje važiti Zakon o vinu, rakiji i drugim proizvodima od grožđa i vina ("Službeni glasnik BiH", broj 25/08).

Član 79.

(Stupanje na snagu i početak primjene)

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom glasniku BiH", a primjenjuje se nakon isteka roka od godinu dana od njegovog stupanja na snagu.

Broj 01,02-02-1-1862/23

30. augusta 2023. godine

Sarajevo

Predsjedavajući Predstavničkog doma Parlamentarne skupštine BiH Marinko Čavara , s. r.	Predsjedavajući Doma naroda Parlamentarne skupštine BiH Dr. Nikola Špirić , s. r.
--	---

Na temelju čl. III.1.b) i IV.4.a) Ustava Bosne i Hercegovine, Parlamentarna skupština Bosne i Hercegovine na 6. hitnoj sjednici Zastupničkog doma, održanoj 28. kolovoza 2023. godine, i na 8. sjednici Doma naroda, održanoj 30. kolovoza 2023. godine, usvojila je

ZAKON
O ORGANIZACIJI TRŽIŠTA VINA
U BOSNI I HERCEGOVINI

DIO PRVI – OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(Predmet Zakona)

- (1) Ovim se zakonom utvrđuju načela organizacije tržišta vina u Bosni i Hercegovini (u daljnjem tekstu: BiH), odnosno odredbe o: proizvodnji grožđa i vina potrebne za organizaciju tržišta vina; oznakama podrijetla, oznakama zemljopisnog podrijetla i tradicionalnim izrazima u sektoru vinarstva; označavanju, predstavljanju i oglašavanju proizvoda sektora vinarstva; stavljanju proizvoda sektora vinarstva na tržište; nadzoru i kontrolama proizvodnih potencijala i tržišta proizvoda sektora vinarstva te tržišno bitne odredbe o organskim vinima, aromatiziranim vinskih proizvodima i voćnim vinima.
- (2) Ovim se zakonom preuzimaju odredbe: Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća od 17. prosinca 2013. o uspostavi zajedničke organizacije tržišta poljoprivrednih proizvoda i stavljanju izvan snage uredbi Vijeća (EEZ) br. 922/72, (EEZ) br. 234/79, (EZ) br. 1037/2001 i (EZ) br. 1234/2007 sa svim izmjenama i dopunama, zaključno s Uredbom (EU) 2021/2117 Europskog parlamenta i Vijeća od 2. prosinca 2021. Delegirane uredbe Komisije (EU) 2018/273 od 11. prosinca 2017. o dopuni Uredbe (EU) br. 1308/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu programa odobravanja sadnje vinove loze, registra vinograda, pratećih dokumenata i certificiranja, ulaznog i izlaznog registra, obveznih izvjava, obavijesti i objave informacija o kojima se obavještava te o dopuni Uredbe (EU) br. 1306/2013 Europskog parlamenta i Vijeća u pogledu odgovarajućih kontrola i kazni, o izmjeni uredbi Komisije (EZ) br. 555/2008, (EZ) br. 606/2009 i (EZ) br. 607/2009 i o stavljanju izvan snage Uredbe Komisije (EZ) br. 436/2009 i Delegirane uredbe Komisije (EU) 2015/560.
- (3) Odredbe uredbi iz stavka (2) ovog članka navode se isključivo u svrhu praćenja i obavještavanja o preuzimanju pravne stečevine EU-a u zakonodavstvo BiH.

Članak 2.

(Definicije)

- (1) Za potrebe ovog zakona određeni izrazi imaju sljedeća značenja:

- a) "vinogradarski proizvodni potencijal u BiH" je ukupna površina postojećih vinograda za proizvodnju vinskog grožđa u BiH;
- b) "vinograd" je kontinuirana zemljišna površina, zasađena vinovom lozom koja je namijenjena ili komercijalnoj proizvodnji proizvoda sektora vinarstva ili se, pod propisanim uvjetima, koristi za eksperimentalnu ili rasadničku proizvodnju;
- c) "vinogradar" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, čije se imanje s jednim ili više vinograda nalazi na teritoriju BiH;
- d) "proizvođač grožđa" je fizička ili pravna osoba ili skupina fizičkih ili pravnih osoba, bez obzira na legalni status skupine ili njezinih članova, koji ubire grožđe s ciljem njegove prodaje drugim osobama za proizvodnju proizvoda sektora vinarstva ili koji prerađuje ubrano grožđe u proizvode sektora vinarstva na svojem posjedu ili koji ih u svoje ime daje na preradu drugim osobama, sve s komercijalnom svrhom;
- e) "ampelotehničke operacije" su operacije koje se tijekom vegetacijske godine izvode na vinovoj lozi u cilju održavanja njezine vitalnosti, poboljšanja rodnosti ili poboljšanja kvalitete grožđa;
- f) "sadnja" je trajno zasađivanje vinove loze ili dijelova biljaka vinove loze, bilo kalemljenih ili ne, radi proizvodnje grožđa ili uspostave loznog rasadnika;
- g) "prekalemljivanje" je kalemljenje na vinovoj lozi koja je već kalemljena;
- h) "krčenje" je potpuno uklanjanje svih čokota vinove loze s površine zasađene vinovom lozom;
- i) "svježe grožđe" podrazumijeva zrele ili blago prezrele plodove vinove loze koji se koriste za proizvodnju vina, a koji se mogu muljati ili cijediti uporabom uobičajene vinarijske opreme i u kojima se može odvijati spontana alkoholna fermentacija;
- j) "groždani mošt" podrazumijeva sljedeće kategorije proizvoda: groždani mošt, djelomično fermentirani groždani mošt, djelomično fermentirani groždani mošt ekstrahiran iz prosušenog grožđa, koncentrirani groždani mošt i pročišćeni koncentrirani groždani mošt koji po svojem značenju odgovaraju zahtjevima za ove proizvode utvrđenim u ovom zakonu ili podzakonskim propisima koji se donose na temelju ovog zakona;
- k) "svježi groždani mošt s fermentacijom zaustavljenom dodavanjem alkohola" je proizvod koji ima stvarnu alkoholnu jakost ne manju od 12 % vol. i ne veću od 15 % vol. i koji je dobiven tako što je u nefermentirani mošt prirodne alkoholne jakosti najmanje 8,5 % vol. iz grožđa sorti vinove loze priznatih u skladu s ovim zakonom dodan bilo neutralni ili alkohol vinskog podrijetla, uključujući alkohol dobiven destiliranjem prosušenog grožđa, čija stvarna alkoholna jakost nije manja od 96 % vol. ili dodavanjem nepročišćenog destilata vina alkoholne jakosti ne manje od 52 % vol. i ne više od 80 % vol.;
- l) "groždani sok" je nefermentirani ali fermentabilan tekući proizvod dobiven odgovarajućim tretmanima koji ga čine pogodnim za konzumiranje u stanju u kakvom je; može biti dobiven od svježeg grožđa ili od groždanog mošta ili rekonstituiranjem; ako je dobiven rekonstituiranjem, za rekonstituciju se koristi koncentrirani groždani mošt ili koncentrirani groždani sok; dopuštena stvarna alkoholna jakost groždanog soka je do 1 % vol.;